

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

N:o 20—22.

1961

Innehåll: N:o 20. Jorddispositionsförordning för landskapet Åland.
N:o 21. Landskapsförordning om inlösen av vissa legoområden i landskommunerna.
N:o 22. Landskapsförordning om jorddispositions lån.

N:o 20.

JORDDISPOSITIONSFÖRORDNING

för landskapet Åland.

Utfärdad, efter inhämtande av Ålandsdelegationens utlåtande, den 22 juni 1961.

Med stöd av 80 § landskapslagen den 23 april 1959 om disposition av jord (9/59) stadgas:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §.

Landskapslagen den 23 april 1959 om disposition av jord (9/59) kallas i denna förordning jorddispositionslagen.

2 kap.

Köp av jord och förmåner.

2 §.

Kolonisationsinspektören och kolonisationsnämnderna skola införskaffa anbud på sådana fastigheter och områden samt sådan i 29 § jorddispositionslagen avsedd annan egendom, som borde inköpas till landskapet för förverkligande av en allmän plan eller för åvägabringande av en ändamålsenlig dispositionsplan eller som eljest äro ägnade för syften, som angivas i jorddispositionslagen.

3 §.

På område, där nyskifte är anhängigt eller där förutsättningarna för sådant undersökas, skola jorddispositionsmyndigheterna sträva

till att åt landskapet förvärva sådana lägenheter och områden, vilkas användande enligt jorddispositionslagen ökar nyttan av nyskiftet.

Från lägenhet, som beröres av nyskiftesförrättning, må i allmänhet icke annars förvärvas utbrutet område, förrän skiftesförslaget vunnit laga kraft.

Förrättningsmännen för nyskifte skola, försävt de finna det nödigt, hos landskapsstyrelsen göra framställning om i 1 mom. avsedda åtgärder.

4 §.

Värderingen av egendom, som utbjudits åt landskapet, ombesörjes av landskapsstyrelsen. Värderingen må uppdragas åt kolonisationsinspektören, kolonisationsnämnd eller dess ordförande eller andra med saken förtrogna personer.

Den utbudna egendomen skall värderas till på orten gängse pris och värderingsinstrument enligt fastställt formulär uppgöras.

5 §.

För grundande av nya odlings-, bostadsodlings-, fiske- eller bostadslägenheter på område, för vilket byggnadsplan eller annan motsvarande plan för dispositionen av marken fastställts, inköpes jord endast om särskilda skäl därför föreligga.

För jorddispositionslagens syften må annat lösöre i allmänhet icke inköpas än vad fastighets skötsel på åtgärd av landskapet oundgängligen kräver.

6 §.

Belastas till landskapet inköpt lägenhet eller område av rätt till sytning eller i 5 § landskapslagen den 18 juli 1956 om socialhjälp i landskapet Åland (21/56) avsedd rätt till underhåll, må landskapsstyrelsen enligt överenskommelse med rättsinnehavaren av landskapsmedel åt denna i penningar erlägga, antingen ett belopp motsvarande den årsinkomst, som sagda rätt medför, kvartalsvis i förskott räknat från den tidpunkt, då avtalet ingicks, så länge han lever, eller ersättning i ett för allt, motsvarande rättighetens kapitalvärde.

Det belopp, som förfaller till betalning av kvartalsvis utgående ersättning, skall höjas eller sänkas med lika många tiotal procent som det senast före förfallodagen uträknade partiprisindexet för inhemska varor med fulla tiotal procent över- eller understiger index vid den tidpunkt, då avtalet ingicks.

Har inteckning i lägenhet, som inköpts till landskapet fastställt till säkerhet för sytningens bestånd och erlägges åt rättsinnehavaren ersättning, som avses i 1 mom., skall landskapsstyrelsen draga försorg om dödande av inteckningen.

3 kap.

Förfarande vid bildande av områden och vid deras avskiljande till självständiga lägenheter

7 §.

Område, för vilket dispositionsplan uppgöres, skall, försåvitt i 18 och 20 §§ jorddispositionslagen stadgade förutsättningar förefinnas och där sådant eljest anses ändamålsenligt, i främsta rummet användas till tillskottsområden, andelar och förmåner eller samfällt betesområde eller på annat sätt till förbättrande av redan förefintliga lägenheters livsduglighet.

8 §.

Tilldelning av tillskottsområde, andel och förmån i sådan omfattning, att av lägenheten bildas en jämlikt jorddispositionslagen livsduglig lägenhet, bör eftersträvas.

Där sådant är ändamålsenligt, må av mind-

re lägenhet bildas odlingslägenhet. Lägenhet, som bör betecknas såsom bostadslägenhet, må ombildas till bostadsodlings- eller fiskelägenhet endast försåvitt i jorddispositionslagen stadgade förutsättningar för bildande av sådana föreligga.

Tillskottsområde till bostadslägenhet skall i allmänhet givas endast om det kan ske utan att försvåra möjligheterna att förbättra livsdugligheten hos större lägenheter, som äro i behov av tillskottsjord.

9 §.

Bostadslägenhet skall utöver tomtmark samt för trädgårds- och potatisland nödigt område tilldelas jord till betesmark endast, om kreatursskötsel på lägenheten anses ändamålsenlig med beaktande av förhållandena på orten.

10 §.

Vid bestämmandet av skogsarealen för lägenhet eller tillskottsområde, skall vid syn på platsen uppskattas dess avkastning och, försåvitt fråga är om tillskottsområde, även avkastningen av skogen på den lägenheten, som erhåller tillskottsområde, med beaktande av markens avkastningsförmåga samt trädbeståndets storlek och struktur.

Vid prövning av frågan, huru mycket skogsmark som borde tilldelas odlingslägenhet för att skogen enligt 7 § 2 mom. jorddispositionslagen skall lämna det huvudsakliga husbehovsvirket och sådan mängd försäljningsvirke, som erfordras för lägenhetens livsduglighet, böra avsättningsmöjligheterna och virkesförbrukningen på motsvarande lägenheter beaktas.

Skogsmark skall såvitt möjligt givas i egentlig skogsmark.

11 §.

Såsom lantbruksjord bör anses trädgård, åker, egentlig betesmark och egentlig äng samt såsom för lantbruk lämplig jord annan sådan mark, som med beaktande av förhållandena på orten bör anses odlingsbar.

Som åker räknas jämväl kulturbete.

12 §.

Förvandlad åkerareal beräknas beträffande lantbruksjord på basen av det förhållande, vari beskattningsgrunden för ifrågavarande lantbruksjord i kommunen står till beskattningsgrunden för en skattehektar inom första zonen.

Vid förvandling av för lantbruk lämplig

jord beräknas först den beskattningsgrund, enligt vilken jorden skulle beskattas, om den hade bragts i för lantbruksjord ändamålsenligaste kulturart, och därefter förfäres såsom i 1 mom. är sagt angående lantbruksjord.

13 §.

Lantbruksjord må ej användas till bostadstomt eller byggnadsplats för lägenheter, som skola bildas, försåvitt byggnader ändamålsenligt kunna placeras på annan mark.

14 §.

Trädbeståndet på område uppskattas enligt ändamålsenlig approximativ taxeringsmetod, därest icke synnerliga skäl att förfara annorlunda föreligga.

15 §.

Dispositionsplan skall i fall, som avses i 3 § 1 mom., uppgöras och fastställas innan skiftesförslag framställs. Landskapsstyrelsen skall vid behov införskaffa utlåtande av förrättningsmännen för nyskiftet.

16 §.

Över ägor, som skola upptagas i dispositionsplan, bör upprättas karta, varvid av lantmäteristyrelsen utfärdade anvisningar angående kartläggning böra iakttagas. Redan förefintliga kartor böra såvitt möjligt utnyttjas.

17 §.

Över varje lägenhet, bostadstomt, område och andel bör i enlighet med av landskapsstyrelsen fastställt formulär uppgöras ägobeskrivning och värderingsinstrument varav bör framgå, av vilka lägenheter eller områden den bildats, ägornas arealer enligt ägoslag samt värderingspriset på dem och trädbeståndet, byggnader och övriga egendomsdelar samt det beräknade helhetspriset ävensom värderingspriset på lantbrukslösöre och det byggnadsvirke, som gives särskilt. Likaså bör däri antecknas uppgifter om torrlägnings-, jordförbättrings-, skogsförbättrings-, och grundförbättringsarbeten, som planerats att utföras på landskapsstyrelsens försorg, samt om väg-, röjnings- och byggnadsarbeten, om gravationer, servitut och begränsningar i lägenhetens, bostadstomtens eller områdets nyttjande samt om till dem hörande andelar och rättigheter ävensom om andra av landskapsstyrelsen till äventyrs angivna omständigheter. I beskrivning över

tillskottsområde och andel skall antecknas, till vilken lägenhet anslutning avsetts, och i beskrivningen över samfällt område, huru områdets pris fördelas mellan de lägenheter och områden, som tilldelats andel. Varje lägenhet, bostadstomt och område bör utmärkas med eget kännetecken varjämte kartskiss bör upprättas.

18 §.

Bildas samfällt område vid en annan förrättning än de lägenheter bildats, till vilka andelar fogas, skall i tillämpliga delar iakttagas, vad i 17 § är stadgat.

19 §.

Tilldelas sådan brukningsdel, till vilken höra två eller flera lägenheter eller outbrutna områden, andel i samfällt område, skall i dispositionsplanen för grundande av det samfällda området, i enlighet med vad som anses ändamålsenligt ur gårdsbrukssynpunkt, bestämmas, till vilken lägenhet eller vilket outbrutet område sådan brukningsdel tilldelad andel i samfällt område hör, eller huru den fördelas sig mellan de till brukningsdelen hörande olika lägenheterna eller outbrutna områdena eller en del av dem.

Vad i 1 mom. är stadgat om dispositionsplan för grundande av samfällt område, skall äga motsvarande tillämpning på dispositionsplan, vari tillskottsområde, som skall givas, skulle komma att fogas till lägenhet mot förhöjning av mantal.

Tillskottsområde, andel eller förmån må icke bildas för outbrutet område av fastighet försåvitt icke rätten att utbryta området intecknats.

Är dispositionsplan till någon del beroende av ägobyte, uppgång av omkretså eller annan lantmåteriförrättning, må uppgörandet av dispositionsplan till denna del icke slutföras, innan behörig lantmåteriförrättning antecknats i jordregistret.

20 §.

Andel i samfällt område anses bliva tilldelad lägenhet eller område medelst landskapsstyrelsens beslut.

21 §.

Har landskapsstyrelsen beslutat, att anskaffad lägenhet eller område användes såsom sådant, skall styrelsen tillika bestämma det pris, som jordtagaren skall erlagga, efter att vid behov i den ordning, som nedan i 2

mom. säges, hava låtit verkställa värdering för fastställande av priset.

Användes icke anskaffad lägenhet eller område såsom sådant, skall landskapsstyrelsen uppdraga åt kolonisationsinspektören, kolonisationsnämnden eller dess ordförande eller andra med ärendet förtrogna personer att bilda kolonisationslägenhet, bostadstomt och annat område, så ock att verkställa värdering för fastställande av det pris, som jordtagaren skall erlægga. Dispositionsplanen skall sändas till landskapsstyrelsen för fastställelse.

4 kap.

Ansökan om erhållande av jord och antagande av åbo

22 §.

Ansökan om erhållande av jord skall upprättas i två exemplar på av landskapsstyrelsen fastställd blankett. Av ansökningen bör framgå:

1) sökandens namn, födelsetid, yrke, hemort, postadress och familjeförhållanden samt namnen på sökandens familjemedlemmar i hans hushåll och övriga, som han har att försörja, jämte deras yrke och födelsetid.

2) huruvida sökanden är finsk medborgare, och åtnjuter åländsk hembygdsrätt;

3) var sådan jord, som i punkt 1 nämnda personer redan äga eller genom legoavtal besitta, är belägen, samt arealen, specificerad enligt ägoslag, ävensom där befintliga viktigaste byggnader samt deras storlek och skick;

4) om ansökan avser erhållande av tillskottsområde, andel eller förmån till sökanden tillhörigt område av fastighet, huruvida rätt att utbryta området in-tecknats;

5) sökandens familjs bostadsförhållanden samt huruvida sökanden eller hans make äger aktier i bostadsaktiebolag eller annat bolag, som berättigar till innehav av viss bostad;

6) sökandens föräldrars och hans makes föräldrars jordägarförhållanden;

7) utredning angående jord, som sökanden, förut ägt eller innehaft, frånträddandet av denna och orsakerna därtill;

8) sökandens tillgångar och skulder, skuldernas art och användning av till låns mottagna medel, beloppet beskattade inkomster vid den senast verkställda kommunalbeskattningen samt utredning om sökandens

lantbruks- och fiskerilösöre ävensom annan för bedrivande av näring avsedd egendom;

9) vilket slag av kolonisationslägenhet sökanden önskar erhålla eller huruvida han önskar erhålla bostadstomt, område, andel eller förmån och i vilken kommun, samt om sökanden önskar erhålla i främsta rummet jord av viss lägenhet, som står till förfogande för jorddispositionslagens syften, uppgift därom jämte motivering samt huruvida sökanden mottager lägenhet av annat slag än ansökningen avser eller bostadstomt, om honom icke skulle kunna tilldelas i ansökningen avsedd lägenhet;

10) om sökanden är invalid, utredning angående invaliditetens eller sjukdomens art och graden av varaktig invaliditet; samt

11) övriga av landskapsstyrelsen fastställda uppgifter och utredningar.

Av ansökan, som berör odlings-, bostadsodlings- eller fiskelägenhet eller tillskottsområde för bildande av lägenhet av nämnda slag, skall dessutom framgå uppgifter, som utvisa att sökanden är förtrogen med och har förmåga att bedriva gårdsbruk eller fiske.

Till ansökan bör fogas ämbetsbetyg, varav sökandens familjeförhållanden framgå.

23 §.

Av kolonisationsnämnds utlåtande, som avses i 38 § jorddispositionslagen, bör framgå bland annat följande omständigheter jämte motivering:

1) huruvida de i ansökningen anförda uppgifterna äro riktiga;

2) huruvida sökanden bedrivit lägenhets- eller skogsspekulation eller låtit brukningsdel, som han innehaft, råka i vanhävd;

3) huruvida sökandens förhållanden samt personliga egenskaper äro sådana, att hans understödande genom tilldelning av jord bör anses ändamålsenligt ur jorddispositionsverksamhetens synpunkt; samt

4) huruvida sökanden bör anses förtrogen med gårdsbruk och i stånd att bedriva sådant samt huruvida han har förutsättningar att fortgående med framgång självständigt bedriva gårdsbruk, eller

huruvida sökanden av fiskelägenhet innehar sådan yrkesskicklighet och arbetsförmåga, att han kan förutsättas komma tillrätta på sin lägenhet, eller

huruvida sökanden bör anses vara i behov av bostadslägenhet eller -tomt.

Avser ansökan erhållande av tillskottsområde, förmån eller andel, skall av utlåtandet utöver i 1 mom. nämnda omständigheter framgå behovet av tillskottsområde, andel eller förmån samt andra möjligheter att öka lägenhetens livsduglighet.

Kolonisationsnämnden skall insända det ena exemplaret av ansökan jämte sitt utlåtande till landskapsstyrelsen.

24 §.

Landskapsstyrelsen bör tillse, att på grundvalen av inlämnade ansökningar om erhållande av jord och med beaktande av måhända uppgjord allmän plan utredes, vilket slag av jord som borde anskaffas för jorddispositionslagens syften. Härvid bör uppmärksamhet i främsta rummet fästas vid ökande av lägenheternas livsduglighet.

Inom område, där ägorna med avseende å hushållningscentra äro oförmånligt belägna eller där ägorna fördelats på spridda, många eller oformliga skiften eller där ett oförmånligt väg- och torrläggingsnät medför olägenhet för en ändamålsenlig användning av jorden eller där det eljest är nödigt att företaga åtgärder för jordens ändamålsenliga utnyttjande, bör på åtgärd av landskapsstyrelsen vid behov utredning införskaffas angående äganderätts- och besittningsförhållanden för jorden inom området, om de lokala väg- och torrläggingsnäten, om möjligheterna att för jorddispositionslagens syften förvärva fastigheter, områden, andelar, förmåner och rättigheter samt angående andra omständigheter, som inverka på ägornas utnyttjande, ävensom uppgöras plan över åtgärder för förbättrande av lägenheternas livsduglighet genom tilldelning av tillskottsområde, ordnande av ägornas placering och eljest genom förbättrande av lägenheternas fastighetsstruktur samt genom andra åtgärder, som åsyfta främjande av jordens ändamålsenliga användning.

25 §.

Bildade odlings-, bostadsodlings- och fiskelägenheter skola i främsta rummet givas åt dem, vilka på grund av sina personliga egenskaper, yrkesskicklighet och andra omständigheter äga de bästa förutsättningarna för varaktig framgång såsom självständiga lägenhetsägare eller vilkas understödande eljest kan anses ändamålsenligast ur jorddispositionsverksamhetens synpunkt. Vid tilldelning av lägenheter må uppmärksam-

het fästas även därvid, huruvida sökanden i sin ägo har levande eller döda lantbruksinventarier eller, då fråga är om fiskelägenhet, fiskerilösöre.

Har på grund av lego- eller annat besittningsförhållande innehavd brukningsdel eller väsentlig del därav förvärvats för jorddispositionslagens syften, skall jord av detta område dock i främsta rummet tilldelas legotagaren under förutsättning, att han skött detta område ordentligt minst tre år i följd, att han äger lantbrukslösöre och att det eljest anses ändamålsenligt.

Bildade bostadslägenheter och -tomter skola i främsta rummet tilldelas dem, vilkas bostadsbehov på grund av dåliga bostadsförhållanden eller av andra orsaker måste anses brådskande.

26 §.

Landskapsstyrelsen skall till kolonisationsnämnden översända i 17 § avsedda ägo-beskrivningar och värderingsinstrument samt kartskisser över bildade lägenheter och bostadstomter och uppmana kolonisationsnämnden att framställa förslag därom, vem lägenheterna och bostadstomterna borde tilldelas, samt huruvida lägenhet eller område omedelbart skall säljas åt person, som godkänts såsom åbo, eller huruvida med honom skall ingås besittningsavtal samt i sistnämnda fall, vilka förpliktelser som borde åläggas åbon.

27 §.

Ansökan om jord har förfallit, om sökanden icke kunnat tilldelas jord senast inom det femte kalenderåret, efter det, under vilket ansökningen inlämnades.

28 §.

Vid prövning, huruvida område omedelbart skall säljas åt person, som godkänts såsom åbo, eller huruvida med honom skall ingås besittningsavtal, bör bland annat beaktas, i vilken mån odlings-, bostadsodlings- eller fiskelägenheten redan röjts och bebyggt samt eljest bragts i produktionsdugligt skick eller om skäl föreligger att uppgöra besittningsavtal för att utreda, huruvida åbon är i stånd att sköta området.

Bostadslägenhet och bostadstomt samt tillskottsområde, vartill icke hör sådan jord, som är avsedd att röjas till odling, må i allmänhet omedelbart säljas.

29 §.

Har det bestämts, att köpebrev omedelbart skall uppgöras, bör åbon till kolonisationsnämnden inlämna skriftligt, i 40 § 2 mom. jorddispositionslagen avsett meddelande, att han samtycker till att underteckna köpebrev. Kolonisationsnämnden bör ofördröjligen till landskapsstyrelsen översända sagda meddelande eller, om åbon icke insänt sådant inom utsatt tid, meddelande därom.

Då ifråga är om användning av jord, för vilken enligt landskapsstyrelsens beslut icke skall uppgöras dispositionsplan, är det icke nödigt att tillämpa stadgandena i 41, 42 och 46 §§ denna förordning, ej heller bestämmelserna i 1 mom. av denna paragraf. Landskapsstyrelsen utfärdar närmare bestämmelser angående sökande av ifrågavarande jord och antagande av åbo.

30 §.

Avlider till åbo antagen person innan besittningsavtal ingåtts eller, om beslut angående omedelbar försäljning av område fattats, innan köpebrev undertecknats, skola hans rättsinnehavare försåvitt de eller någon av dem önskar ingå besittningsavtal rörande området eller inköpa detsamma, inom tre månader från dödsfallet inlämna i 37 § jorddispositionslagen avsedd ansökan om erhållande av jord. Är området ett tillskottsområde, böra rättsinnehavarna gemensamt ansöka därom. Inlämnas inom sagda tid eller, av godtagbara orsaker, senare ansökan om erhållande av jord och befinnes sökanden eller sökandena vara personer, åt vilka ifrågavarande område enligt stadgandena i jorddispositionslagen kan givas, skall landskapsstyrelsen besluta, att området tilldelas sökanden eller sökandena, oberoende av, i vilken ordning företräde eljest borde givas dem vid tilldelning av jord.

31 §.

Besittningsavtal skall upprättas i tre exemplar på av landskapsstyrelsen fastställd blankett och skall undertecknas samtidigt för landskapets räkning och av samtliga till åbor antagna. Ett exemplar tillställs landskapsstyrelsen, ett kolonisationsnämnden och ett åbon.

I besittningsavtal rörande tillskottsområde må jämväl intagas de förpliktelser, som beröra mottagare av tillskottsområde tillhörig lägenhet.

32 §.

Sedan besittningsavtal undertecknats, skall kolonisationsinspektören översända i 41 § 4 mom. jorddispositionslagen avsett meddelande till vederbörande skogsvårdsnämnd.

33 §.

Kolonisationsinspektören må från lägenhet eller område, som besittes i stöd av besittningsavtal, sälja träd eller meddela tillstånd att sälja träd endast enligt stämpling, utförd på åtgärd av skogsvårdsnämnden eller av skogsfackman, som nämnden godkänt. Dylig stämpling är likväl icke nödig, då fråga är om trädförsäljning, som beror på avverkning för områdets uppodling eller för röjning av byggnadsplats, vägmark eller annat sådant område.

Landskapsstyrelsen utfärdar närmare föreskrifter angående det förfarande, som skall tillämpas vid meddelande av tillstånd att använda skog på lägenhet eller område, som innehaves med stöd av besittningsavtal, samt tillstånd att överlåta annan i 43 § 3 mom. jorddispositionslagen nämnd egendom även som angående användning och förvaltning av medel, som erhållits genom försäljning av träd och annan egendom.

34 §.

Kolonisationsinspektören och kolonisationsnämnd skola övervaka fullgörandet av de förpliktelser, som ålagts åbon i besittningsavtalet, samt av övriga villkor. På kolonisationsinspektören ankommer att hos landskapsstyrelsen göra framställning därom, huruvida besittningsavtal borde hävas.

Finner kolonisationsnämnden, att i 45 § 2 mom. jorddispositionslagen stadgade förutsättningar för hävande av besittningsavtal föreligga, skall nämnden till kolonisationsinspektören insända meddelande därom jämte motiverat utlåtande.

35 §.

I ansökan, som avses i 45 § 1 mom. jorddispositionslagen, bör nämnas den tidpunkt, då åbon önskar att besittningsavtalet skall upphöra. Landskapsstyrelsen skall i sitt beslut fastställa den tidpunkt, då besittningsavtalet upphör.

36 §.

Tillstånd att överlåta besittningsavtal på annan person må meddelas, om mottagaren är en person, vilken jämlikt 1 kap. jorddispositionslagen kan tilldelas kolonisationslä-

gen
för
med
Ö.
över
avta
ra
omr
tare
land
god
göra
tale
vill
H
fler
dem
och
ning
besi
sam
här
äga
D
avta
skaj
ans
av
dess
med
del
utgå
de
vilk
att
öve

P
ga
de
sed
ten
led
avs
föra
sarr

S
vän
dra

genhet eller bostadstomt, som utgör föremål för besittningsavtal. Överlåtelsestillstånd må meddelas utan hinder av stadgandena i 25 §.

Överlåtare och mottagare skola angående överlåtelse av besittningsavtal ingå skriftligt avtal, vari mottagaren förbinder sig att svara för all vanhävd, vari överlåtaren låtit området falla, samt för samtliga åt överlåtaren för området beviljade lån och andra landskapets och penninginrättningars tillgodohavanden, som belasta området, att fullgöra, vad överlåtaren ålagt i besittningsavtalet samt att även i övrigt i allt uppfylla villkoren i besittningsavtalet.

Har besittningsavtal ingåtts av två eller flera personer eller har det överlåtits på dem med stöd av 44 § jorddispositionslagen och önskar någon av dem frånträda besittningsavtalet, skall han för sin del överlåta besittningsavtalet på dem, som vidbliva detsamma eller på någon av dem, och skall härvid vad ovan i denna paragraf är stadgat äga motsvarande tillämpning.

Då tillstånd till överlåtelse av besittningsavtal meddelas, kan överlåtaren av landskapsstyrelsen befrias från personligt gäldansvar för landskapets tillgodohavande och av penninginrättning beträffande ansvar för dess tillgodohavanden. Har besittningsavtal med stöd av 3 mom. överlåtits åt endast en del av dem, som vidbliva besittningsavtalet, utgör förutsättning för befrielse dock, att de som vidbliva besittningsavtalet och på vilka andel icke överföres, förbundet sig till att deras ansvar icke minskas till följd av överlåtarens befriande.

5 kap.

Iståndsättningsarbeten

37 §.

På landskapsstyrelsen ankommer att draga försorg om uppgörande av planer rörande i 47 § 1 mom. jorddispositionslagen avsedda arbeten ävensom i 26 § 1 mom. 3 punkten sagda lag avsedda vatten- och avloppsledningsarbeten och i nämnda 26 § 2 mom. avsedda vägbyggnadsarbeten, som skola utföras före dispositionsplanens uppgörande, samt besluta om planernas förverkligande.

38 §.

Sedan väg överlåtits till delägarnas användning, skall kolonisationsinspektören draga försorg om att delägarnas skyldighet

att underhålla vägen fastställes i enlighet med väglagstiftningen.

39 §.

Underhållsarbeten, som avses i 52 § jorddispositionslagen, utföras på landskapets försorg, om vägen har så stor allmän betydelse, att den kan anses jämförbar med bygdeväg. Även annan väg, som för kolonisationsområde har allmän betydelse som färdväg, må på synnerliga skäl underhållas på åtgärd av landskapet, likväl högst under fem år från det vägen blev färdig, eller ock må landskapsstyrelsen bevilja understöd för underhåll av sådan väg.

De vägar, vilka skola upptagas i det årliga underhållsprogrammet, utses närmast på följande grunder:

- 1) om på vägen förekommer en stor allmän trafik;
- 2) om vägen i betydande grad belastas av trafik, som förorsakas av underhållsåtgärder, såsom byggnads- och röjningsarbeten på lägenheter eller områden;
- 3) om iståndsättningsåtgärderna på kolonisationsområdets lägenheter och områden ännu äro så ofullbordade, att vägdelägarna icke anses skäligen kunna sköta vägens underhåll utan stöd av landskapet;
- 4) om vägens underhåll är tekniskt svårt; eller
- 5) om kolonisationsområdet ligger i avsidigt belägen trakt eller trakt, som eljest har dåliga trafikförbindelser.

40 §.

Kolonisationsinspektören bör till landskapsstyrelsen ingå med förslag om de vägar, vilka skola upptagas i det årliga underhållsprogrammet.

Ansökningar om understöd, som avses i 39 § 1 mom., skola inlämnas till landskapsstyrelsen.

De underhållsarbeten, vilka skola utföras på åtgärd av landskapet, utföras av landskapsstyrelsens vägavdelning.

41 §.

De röjningsarbeten, vilka utföras på åtgärd av landskapet, skola verkställas så, att det upprädda området bringas i färdigt odlingskick, såddbearbetningen dock undantagen.

I samband med det röjningsarbete, som utföres på åtgärd av landskapet, må nyröjningsområdet täckdikas i enlighet med godkänd plan, såfram täckdikning anses i eko-

nomiskt avseende vara lönande och eljest ändamålsenlig. Planen bör vara uppgjord av lantbruksingenjör eller annan fackman och godkänd av landskapsstyrelsen.

42 §.

På åtgärd av landskapet må på lantbruksjord som jordförbättringsarbete utföras sandning och lerslagning på kärrmarker, myllning på mineraljordar samt grundkalkning, försåvitt arbetena anses i ekonomiskt avseende vara lönande och desamma ur synpunkten av de nya lägenheternas bebrukande eller åbons varaktiga utkomst eller eljest böra anses oundgängliga.

Därest för lantbruksjordens bringande i odlingskick borde utföras med röjning jämförliga arbeten eller om lantbruksjordens stenbundenhet utgör men för dess uppodling, må sagda arbeten samt röjning av sten under samma förutsättningar utföras på åtgärd av landskapet.

43 §

Förutsättning för skogsförbättringsarbete, vilka skola utföras på åtgärd av landskapet, är att företaget kan genomföras med skäligen kostnader. Planen skall utarbetas så, att skogen genom de planerade förbättringsåtgärderna bringas i godtagbart forstligt skick och att för virkesproduktion lämpade sankmarker avkastningsförmåga kan utnyttjas.

44 §

I köpebrev angående lägenhet eller område skall i mån av möjlighet antecknas de arbeten, vilka äro avsedda att ytterligare utföras på åtgärd av landskapet till förmån för den försålda lägenheten eller området. Avsaknaden av sagda anteckning utgör dock ej hinder för utförande av dylika arbeten.

45 §

Planer rörande torrlägnings-, skogsförbättrings- och vägbyggnadsföretag, vilka skola genomföras på åtgärd av landskapet, samt andra arbeten, vilka skola utföras på område, skola utarbetas och arbetena utföras i brådskande ordning.

46 §

Angående röjningspremie, som avses i 49 § jorddispositionslagen, är gällande vad om nyröjningspremie är särskilt stadgat, därest icke landskapsstyrelsen utfärdar avvikande bestämmelser angående förutsättningarna

för beviljande av röjningspremie och angående premiens storlek.

47 §

För sådana nödiga torrlägnings-, jordförbättrings-, skogsförbättrings- och andra grundförbättringsarbeten samt vägbyggnadsarbeten, vilka på i 49 § jorddispositionslagen avsedd lägenhet eller område kunna utföras med skäligen kostnader, må, försåvitt arbeten ej utföras på åtgärd av landskapet, beviljas understöd. Understöd må beviljas jämväl jämsides med lån.

Understöd må ej beviljas på grund av ansökan, som inlämnats sedan de för genomförandet av i 1 mom. avsett företag nödiga arbetena blivit slutförda.

48 §

I 47 § avsett understöd beviljas av landskapsstyrelsen. Till ansökan skall fogas av fackman uppgjord plan.

För arbetets utförande utbetalas i förskott högst en fjärdedel av det beviljade understödet.

49 §

Arbete, för vilket ur landskapsmedel beviljats i 47 § avsett understöd, skall slutföras inom tre år, räknat från understödets beviljande, därest icke landskapsstyrelsen på grund av företagets beskaffenhet eller omfattning vid beslutets fattande beviljat längre termin.

Är en förlängning av i 1 mom. avsedd termin på synnerliga skäl av nöden, må landskapsstyrelsen på ansökan, som inlämnats före terminens utgång, förlänga terminen.

50 §

Med i 48 § 1 mom. jorddispositionslagen nämnd lägenhet, avses lägenhet,

1) vars till lantbruksjord avsedda mark är antingen helt och hållet oröjd eller till så stor del röjd, att dess avkastning kan anses motsvara högst tjugo procent av den avkastning, som den till lantbruksjord för lägenheten avsedda marken kommer att hava sedan den för lantbruk lämpliga jorden uppröjts och på lantbruksjorden utförts de i 42 § 2 mom. avsedda arbetena, och

2) vilken till sin huvudsakliga del saknar sådana godtagbara byggnader, som en ändamålsenlig odling och skötsel av brukningsdelen samt för fiskelägenhets del jämväl bedrivande av fiske förutsätter, eller byggnader, vilka ekonomiskt kunna bringas i godtagbart skick.

51 §

Premien för anläggning av nylägenhet utgör beträffande de röjningsarbeten, vilka skola utföras på för lantbruk lämplig jord, och för de i 42 § 2 mom. avsedda arbeten, vilka skola utföras på lantbruksjord, 60—90 % och för byggnadsarbetenas del 20—40 % av de godtagbara kostnaderna.

52 §

Maximibeloppen per hektar för premie för anläggning av nylägenhet äro för röjningsarbeten med tegdikning 72.000 mark och med täckdikning 90.000 mark.

För ovan i 42 § 2 mom. avsedda arbeten är maximibeloppet per hektar för premie för anläggning av nylägenhet 53.000 mark.

För byggnadsarbeten är maximibeloppet per lägenhet 1.200.000 mark.

Därest värdet av de på lägenheten tidigare uppförda byggnaderna överstiger 25 % av värdet av de för lägenheten nödvändiga byggnader, vilka ingå i nedan uti 55 § omtalad röjnings- och byggnadsplan, är maximibeloppet, som avses i 3 mom. 700.000 mark.

53 §

I enlighet med 51 och 52 §§ beräknad anläggningspremie för nylägenhet höjes:

1) med 10 procent, om den avkastningsprocent, som avses i 50 § och den byggnadsprocent, som avses i 52 § 4 mom., bägge äro högst 10, samt

2) med 1 procent för andra och därpå följande full kilometer från lägenhetens hushållningscentrum till närmaste landsväg med biltrafik eller brygga vid farled, där regelbunden båttrafik upprätthålles, dock med högst 10 procent.

Äro i 1 mom. nämnda förhöjningsgrunder bägge tillämpliga på samma fall, sammanräknas procenttalen och höjes anläggningspremien med den sålunda erhållna procentatsen.

54 §

Den, som önskar erhålla premie för anläggning av nylägenhet, äger därom inlämna skriftlig ansökan till landskapsstyrelsen. Ansökan skall inlämnas inom loppet av ett år

1) från besittningsavtalets ingående eller,

2) från köpebrevets upprättande, där beslut fattats om att lägenhet eller område, ändå att besittningsavtal ej ingåtts, skall säljas till den, som blivit antagen till äbo, eller

3) från lägenhetens eller området förvärv eller från jorddispositionslagens ikraftträdande i fall, som avses i 48 § 3 mom. jorddispositionslagen.

Anläggningspremie beviljas på grund av senare gjord ansökan, därest sökanden kan visa laga förfall.

55 §

Efter att hava mottagit i 54 § nämnd ansökan, skall kolonisationsinspektören draga försorg om utarbetande av röjnings- och byggnadsplan rörande lägenheten jämte kostnadsförslag. I planen, som skall avfattas på blankett enligt fastställt formulär, bör ingå redogörelse över alla till anläggningspremiens bestämmande anslutna omständigheter.

Därest i planen ingående arbeten utföras på åtgärd av landskapet efter det lägenheten mottagits, må dessa arbeten beaktas såsom till anläggningspremie berättigande arbeten endast i det fall, att åbon skriftligen samtycker till att landskapet åsamkade kostnader för dessa arbeten avkortas med den del av anläggningspremien, som motsvarar nämnda arbeten, och att den återstående delen av dessa kostnader lägges till lägenhetens pris.

56 §

Kolonisationsinspektören skall för landskapsstyrelsen framlägga i 55 § 1 mom. avsedd plan jämte kostnadsförslag samt sitt utlåtande med förslag om anläggningspremiens belopp jämte i 54 § nämnd ansökan.

Premie för anläggning av nylägenhet beviljas av landskapsstyrelsen.

57 §

Anläggningspremie utbetalas i enlighet med de i planen förutsatta arbetenas fortskridande, dock så, att av premien må utbetalas i förskott högst 10 procent. Den sista raten, vars storlek skall fastställas till 15 procent, utbetalas då de i planen förutsatta arbetena på ett godtagbart sätt blivit slutförda.

58 §

De arbeten, för vilkas utförande beviljats premie för anläggning av nylägenhet, skola beträffande odlingslägenhet utföras senast inom loppet av 15 år samt beträffande bostadsodlings- och fiskellägenhet senast inom loppet av 10 år från det anläggningspremie beviljats. Därest icke alla arbeten utförts

inom fastställd tid, utbetalas premie endast för de utförda arbetena.

59 §

Övergår besittningsavtal rörande lägenhet eller område på grund av åbos frånfalle till hans änka eller bröstarvingar eller överföres det under hans livstid på hans maka eller bröstarvingar eller på någon av dem, utbetalas till den nya åbon premie för anläggning av nylägenhet efter vad den förra åbon skulle ha erhållit i premie, om den mottagare, som bebor och bebrukar lägenheten, eller då de äro flera, någon av dem kan anses vara behörig att erhålla jord enligt jorddispositionslagen. Gäller besittningsavtalet tillskottsområde, erlägges premien under den ytterligare förutsättningen, att den lägenhet, som blivit tilldelad tillskottsområdet, övergått eller överlåtits till samma person eller personer.

Vad i 1 mom. är stadgat skall äga motsvarande tillämpning, då äganderätten till lägenhet eller område övergått till person, som, ifall han hade varit mottagare enligt sagda moment, hade tilldelats premie.

Överlåtelse av besittningsavtal mellan personer, som gemensamt ingått besittningsavtal, eller överlåtelse av äganderätt mellan delägare i lägenheten eller området inverkar icke på anläggningspremiens erläggande, såvida den, som efter överlåtelsen bebor och bebrukar lägenheten eller lägenhet och tillskottsområde, kan anses vara behörig att erhålla jord enligt jorddispositionslagen.

60 §

Då besittningsavtal eller äganderätt rörande lägenhet eller område övergått före utgången av för ansökan av premie för anläggning av nylägenhet i 54 § stadgad termin, skall den nya åbon, därest den förra åbon ej ansökt om premie eller sådan ännu ej beviljats honom, inom ett år från det övergången av besittningsavtalet eller äganderätten ägde rum, ansöka om premie.

61 §

Landskapsstyrelsen har rätt att avbryta utbetalningen av premie för anläggning av nylägenhet, om från lägenhet eller område en del överlåtits eller utarrenderats åt annan än i 59 § 3 mom. avsedd samägare, därest erläggande av anläggningspremie med beaktande av stadgandena i 48 § jorddispositionslagen ej kan anses ändamålsenligt.

62 §

I byggnadsunderstöd, som avses i 50 § 2 mom. jorddispositionslagen, må beviljas i sagda lagrum avsedd person i svag ekonomisk ställning för planering och uppförande av nödiga nya ekonomi-, husdjurs- och uthusbyggnader samt anordningar till högst 10 procent samt för nödig utvidgning av på lägenheten eller området redan förefintliga dylika byggnader och anordningar och för utförande av grundreparationer och för planering av dessa åtgärder till högst 15 procent av de godtagbara planerings- och byggnadskostnaderna.

I byggnadspremie, som avses i 50 § 3 mom. jorddispositionslagen, må beviljas högst 20 procent av i sagda lagrum avsedda konstruktions- och anordningars godtagbara planerings- och byggnadskostnader och i understöd, som avses i samma paragrafs 4 mom. för anskaffning av byggnadsmaterial högst 30 procent av de beräknade anskaffningskostnaderna för det byggnadsvirke, som måste anskaffas.

Förutsättning för beviljande av ovan i 1 mom. nämnt understöd är att kostnadsförslaget för byggnadsarbetet är minst 200.000 mark, och förutsättning för beviljande av i 2 mom. nämnt premie, att kostnadsförslaget för konstruktioner och anordningar, vilka berättiga till premie, är minst 50.000 mark.

Har byggnadslån beviljats för samma ändamål, för vilket understöd eller premie sökes, må det sammanräknade beloppet för lån, understöd och premie stiga till högst 80 procent av de godtagbara byggnadskostnaderna.

Landskapsstyrelsen fastställer närmare grunder för beviljande av understöd och premie samt för beräkning av maximibeloppet i mark.

63 §

Byggnadsunderstöd och -premie och understöd för anskaffning av byggnadsmaterial skall sökas på av landskapsstyrelsen fastställd blankett i den ordning, som är bestämd för ansökan om byggnadslån.

I 1 mom. avsedda understöd och premier beviljas av landskapsstyrelsen.

64 §

Byggnadsunderstöd och -premie utbetalas av landskapsstyrelsen i en eller flere rater på framställning av vederbörande kolonisa-

tionsnämnd enligt byggnadsarbetets fortskridande. Den sista raten utbetalas dock först då arbetet blivit godkänt.

Har för samma byggnadsarbete beviljats byggnadslån, utbetalas byggnadsunderstöd och -premie först sedan lånet i sin helhet lyfts.

Arbete, för vilket byggnadslån icke beviljats, skall slutföras senast inom tre år, räknat från byggnadsunderstödet eller -premiens beviljande. Landskapsstyrelsen kan på ansökan, som gjorts före den fastställda tidens utgång, bevilja förlängd tid för arbetet.

65 §

För anskaffning av byggnadsmaterial beviljat understöd utbetalas av landskapsstyrelsen på framställning av vederbörande kolonisationsnämnd på en gång eller i tvenne lika stora rater. Den första raten må utbetalas då minst hälften av byggnadsmaterialet anskaffats och byggnadsarbetena påbörjats. Den andra raten ävensom understöd, som skall erläggas på en gång, må utbetalas sedan huvuddelen av byggnadsarbetena blivit slutförd.

66 §

Uppstår meningsskiljaktighet därom, huruvida de arbeten, som skola utföras på område, utförts inom fastställd tid och på ett godtagbart sätt, låter landskapsstyrelsen vid behov förrätta syn på platsen.

67 §

Angående övervakning av byggnadsarbete, som skall utföras med stöd av byggnadsunderstöd, byggnadspremie samt för anskaffning av byggnadsmaterial beviljat understöd, skall vad om byggnadslån är föreskrivet äga motsvarande tillämpning.

68 §

Kolonisationsinspektören åligger att följa med och övervaka iständsättningen av i jorddispositionslagen avsedda lägenheter, bostadstomter och områden.

6 kap.

Försäljning av område

69 §

I 56 § jorddispositionslagen avsett försäljningspris för lägenhet och område, priset för i 57 § sagda lag avsedd andel och förmån

ävensom i 68 § nämnda lag avsedd kostnadsandel skall fastställas i fulla tusen mark.

70 §

I köpebrev, varigenom jord överlåtes, skall intagas en bestämmelse om att landskapets fordran, för vilken lägenheten utgör pant, enligt landskapsstyrelsens beslut kan helt eller delvis genast indrivnas till landskapet, om på lägenheten befintliga byggnader icke brandförsäkras till fulla värdet i inhemsk försäkringsanstalt.

Vid överlåtelse av lägenhet eller område, som avses i 72 § jorddispositionslagen, skall i köpebrevet intagas i sagda paragraf avsedda villkor och begränsningar.

71 §

Landskapsstyrelsen skall förelägga åbon i 57 § 1 mom. jorddispositionslagen avsedd tid, under vilken han bör underteckna köpebrevet.

Undertecknar icke åbo inom utsatt tid köpebrev, skall landskapsstyrelsen, försävt icke rätten att inköpa lägenheten eller området anses hava förfallit, utsätta ny tid för köpebrevets undertecknande.

7 kap.

Erläggande av försäljningspris och vissa arbetskostnader samt återindrivning av kredit

72 §

Mottagare av jord och kredit, som i sin vård har minst två egna eller makens barn under sexton år,

1) då han köper lägenhet eller område av landskapet,

2) då priset för andel i samfälld skog eller för annan andel eller förmån eller beloppet för i 68 § jorddispositionslagen avsedd kostnadsandel fastställs, eller,

3) då sådant i 65 § sagda lag avsett lån beviljas, som icke lägges till försäljningspriset,

beviljas för det andra barnet och för varje barn därutöver ett friår. För varje barn, som han efter nämnda tidpunkt upptager i sin vård, beviljas likaså ett friår, under förutsättning att han härvid kommer att ha minst två sådana barn i sin vård.

Har ej mottagare av jord och kredit under i 1 mom. avsedd tidpunkt i sin vård haft

två barn under sexton år, beviljas för senare i hans vård upptagna barn för det tredje och för varje därpå följande i 1 mom. avsett barn ett friår, under förutsättning att han härvid kommer att ha minst tre sådana barn i sin vård.

Då i fall som avses i 18 § 2 mom. jorddispositionslagen, flera personer gemensamt tilldelats jord och kredit, beviljas befrielse endast för den persons del som är berättigad till befrielse, eller, då jord och kredit givits åt änka och barn gemensamt, för den del, som motsvarar ankans och i 1 mom. avsedda barns sammanräknade andel.

Med friår avses befrielse från erläggande av annuitet för i 65 § jorddispositionslagen avsett pris och lån och i 68 § sagda lag avsedd kostnadsandel samt av årliga amorteringar och ränta för bostadslån.

Friår bör sökas för de barn, som vid i 1 mom. avsedd tidpunkt äro i mottagares av jord och kredit vård, senast inom ett år eller, därest det är fråga om lån, som lyftes i flere rater, senast inom tre år från sagda tidpunkt. För barn, som efter sagda tidpunkt upptagits i mottagarens av jord och kredit vård, bör friår sökas senast inom ett år från det upptagandet ägt rum, likväl sålunda, att ansökningstiden utgör, såvitt det är fråga om lån, som lyftes i flere rater, minst tre år från beviljandet av dylikt lån. Friår må ej beviljas på grund av senare gjord ansökan därest sökanden ej kan visa att ansökan fördröjts på grund av laga förfall. Om mottagare av jord och kredit dör före ansökningstidens utgång, äga hans rättsinnehavare rätt att inom sagda ansökningstid ansöka om friår.

73 §

Beträffande tilläggsloan, som nämnes i 27 § 1 mom. 4 punkten jorddispositionslagen, beviljas ej friår, utan den oguldna delen av kapitalet för tilläggsloan nedsättes efter antalet barn under sexton år, som vid utgången av det tionde låneåret voro i låntagarens vård, och eljest under i 72 § 1 och 3 mom. nämnda förutsättningar med 5 procent av lånets ursprungliga kapital per barn. Skall lånet återindrivas på en gång, beviljas dock icke nedsättning.

Nedsättning skall sökas inom sex månader från utgången av det tionde låneåret vid äventyr att rätten att erhålla nedsättning går förlorad. Angående ansökningstid

för låntagares rättsinnehavare är gällande vad i 72 § 5 mom. är sagt.

74 §

Vad i 72 och 73 §§ är stadgat om barn, äger motsvarande tillämpning jämväl på adoptivbarn.

Har återbetalningstiden för lån, som beviljats legotagare, med avvikelse från vad i 63 § 1 och 2 mom. jorddispositionslagen är sagt om återbetalningstid för lånet, med stöd av 64 § 3 mom. sagda lag bestämts till kortare tid än trettioett år, nedsättes dylikt lån i stället för ettvarit friår med 5 procent av lånets ursprungliga kapital. Angående ansökan om här avsedd nedsättning är gällande, vad i 72 § 5 mom. om sökande av friår är stadgat.

Ovan i denna paragraf samt i 72 och 73 §§ ävensom i 65 § andra meningen jorddispositionslagen avsedda lättnader beviljas av landskapsstyrelsen.

75 §

Räntan på av landskapsmedel beviljade lån, som avses i 27 § 3 mom. jorddispositionslagen, bör vara densamma som den ränta, vilken i 20 § landskapslagen om jorddispositionsloan (11/59) nämnda penningrättningar i allmänhet uppbära på lån av motsvarande slag.

I 63 § 1 mom. och 64 § jorddispositionslagen avsedd ränta erlägges enligt i riket gällande procentsats.

76 §

Första raten av annuitet skall erläggas vid den uppbörd, som först följer efter det tre månader förflutit, beträffande i 56 § jorddispositionslagen avsett försäljningspris sedan köpebrevet undertecknats, beträffande i 57 § sagda lag avsett pris och i 68 § sagda lag avsedd kostnadsandel sedan desamma fastställts samt beträffande i 63 § 1 mom. sagda lag nämnt lån sedan lånemedlen lyfts. Har lånet lyfts i flera rater, skall annuitetens första rat erläggas vid den uppbörd, som först följer efter det tre månader förflutit, sedan lånets sista rat lyfts eller stått att lyfta.

Ränta beräknas i fall, som avses i 1 mom. från det köpebrevet undertecknades, priset och kostnaden fastställdes eller lånerat lyfts.

77 §

Första avkortningen på bostadslån och i 75 § 1 mom. avsett lån erlägges, därest av

79 § ej annat föranledes, vid den uppbörd, som först följer efter det två år förflutit sedan lånet i sin helhet lyfts eller stått att lyfta. Ränta beräknas för varje lånerat från dess lyftande.

Närmare bestämmelser angående återbetalning av tilläggslån utfärdas av landskapsstyrelsen.

78 §

Som i 64 § 1 mom. jorddispositionslagen avsedd dag för lånets lyftande, från vilken efter förloppet av ett år skyldigheten att erlægga annuiteter begynner, anses för lån, som står att lyfta i flera rater, den dag, då den sista raten lyfts eller stått att lyfta. Annuitetens första rat skall erläggas vid den uppbörd, som först följer efter det tre månader förflutit sedan nämnda tid av ett år utgått.

79 §

Då i 63 § 1 mom. jorddispositionslagen nämnt lån eller bostadslån eller ovan i 75 § 1 mom. avsett lån, eller i 64 § 1 mom. sagda lag avsett lån, med undantag av lån för anskaffande av utsäde, gödselämnen och jordbrukskalk, beviljats person, som ingått besittningsavtal, inträder skyldigheten att erlægga annuiteter, avkortning på bostadslån och ränta samt avkortning på lån, som avses i nämnda 75 § 1 mom., först vid besittningsavtalets upphörande. Om besittningsavtalet för ovan avsedda i 64 § 1 mom. jorddispositionslagen nämnda lån upphör före utgången av ovan i 78 § nämnt år, inträder skyldigheten att erlægga annuiteter dock vid utgången av sagda år.

Då skyldigheten att erlægga i 1 mom. avsedda betalningar inträder vid besittningsavtalets upphörande, skall annuitetens första rat, bostadslånets första avkortningsrat och ränta samt den första avkortningsraten på lån, som avses i 75 § 1 mom., inbetalas vid den uppbörd, som först följer efter det tre månader förflutit sedan besittningsavtalet upphört, dock så, att återbetalningen av kapitalet för bostadslån och i 75 § 1 mom. avsett lån ej begynner före i 77 § nämnd tidpunkt.

80 §

Med avvikelse från vad i 76—78 §§ är sagt om begynnelsetidpunkten för erläggande av annuiteter och avkortningsrater för lån, skall den första annuiteten eller avkortningsraten för lån, som skall lyftas i flere

rater, i det fall, att det arbete, för vilket lån beviljats, icke slutförts inom utsatt tid och lånet icke på den grund uppsagts, erläggas vid den uppbörd, som först följer i fall, som avses i 76 §, efter det tre månader förflutit, i fall, som avses i 77 §, efter det två år förflutit och i fall, som avses i 78 §, efter det ett år förflutit sedan den för arbetets utförande fastställda tiden utgått.

Utan hinder av vad i 1 mom. samt i 78 och 79 §§ är sagt om erläggande av annuiteter för lån, bestämmes erläggande av annuiteterna i fråga om lån, som lagts till försäljningspriset för lägenhet eller område, enligt försäljningspriset.

81 §

Av mottagare av jord och kredit erlagd extraordinarie avkortning skall räknas som avkortning på kapitalfordringen. Genom inbetalning av extraordinarie avkortning befrias den betalningsskyldige från avkortning av kapitalet vid lika många uppbörder, som i det betalade beloppet ingår fulla avkortningsrater av kapitalet. Utan avseende å extraordinarie avkortning skola de på det oguldna kapitalet beräknade ränteraterna av avkortningen erläggas under de följande regelbundna uppbördstiderna.

Därest mottagare av jord och kredit vid inbetalning av extraordinarie avkortning meddelar sig önska få förkortning av tiden för erläggande av fordran, förkortas tiden för erläggandet av fordran med lika många halva år som i det betalade beloppet ingår närmast följande till betalning förfallande fulla avkortningsrater. Härvid skola de återstående betalningarna vid de följande uppbörderna regelbundet erläggas. Erlägges extraordinarie avkortning likväl med minst en fjärdedel av kapitalets ursprungliga belopp, bör försåvitt mottagare av jord och kredit det önskar, utan förkortning av den återstående betalningstiden uppgöras ny beräkning för erläggande av det oguldna kapitalet jämte för detsamma beräknad ränta.

82 §

Fordran skall i sin helhet betalas på en gång vid närmast följande uppbörd, därest det oguldna kapitalet utgör högst 15.000 mark, samt i det fall, att det oguldna kapitalet är större än detta belopp, men högst 30.000 mark, vid två närmast följande uppbörder i lika stora rater.

Landskapsstyrelsen kan på synnerliga

skäl på ansökan tillåta, att i 1 mom. avsedd betalning äger rum jämväl vid senare uppbörd än vad i nämnda moment sagts, dock senast inom fem år och utan förlängning av den tid, som återstår av den ursprungliga återbetalningstiden.

Vad ovan i denna paragraf är sagt, äge dock icke tillämpning på lån, som beviljats för anskaffning av lantbruks- och fiskerilösöre, utsäde, gödselämnen och jordbrukskalk eller för elektrifiering.

83 §

Återbetalningen av bostadslån skall fastställas sålunda, att de sammanlagda beloppen av avkortningarna och ränteraterna med samma räntefot årligen erläggas med lika stora belopp.

84 §

Då person, vilken erhållit lägenhet eller område, som bildats enligt jorddispositions-lagen, eller vilken för dylik eller på annat sätt förvärvat lägenhet eller område eller för legoområde, som han innehar, fått i jorddispositions-lagen avsett lån, eller då person, som jämlikt sagda lag är behörig att erhålla jord och kredit och till vilken ovan avsedda lägenhet, område eller legoområde övergått, önskar erhålla uppskov med erläggandet av de i 66 § nämnda lag avsedda betalningarna, skall han inlämna ansökan därom till vederbörande kolonisationsnämnd, som, efter att hava införskaffat till äventyrs nödig tilläggsutredning, skall insända handlingarna jämte eget utlåtande till landskapsstyrelsen.

Föreslår kolonisationsnämnden beviljande av uppskov, skall den tillika göra framställning om för huru lång tid uppskovet borde beviljas och vilka villkor som till äventyrs borde uppställas för varje uppskovsår.

Uppskov må beviljas jämväl i samband med lägenhetens eller områdets försäljning ävensom i samband med fastställandet av i 57 § jorddispositions-lagen avsett pris och i 68 § avsedd kostnadsandel, och det ankommer på landskapsstyrelsen att utfärda närmare föreskrifter angående det förfarande, som härvid skall iakttagas.

Betalning av fordran uppskjutes på grund av beviljat uppskov till uppbörd, som fastställas i uppskovsbeslutet.

Uppskov med betalningen av avkortning på av landskapsmedel beviljade lån, som avses i 27 § 3 mom. jorddispositions-lagen, må landskapsstyrelsen av i 66 § 1 mom. sag-

da lag nämnda orsaker bevilja för inalles högst fem år. Eljest skall vad ovan i denna paragraf är sagt äga motsvarande tillämpning.

85 §

Har uppskov beviljats på särskilda villkor, skall uppfyllandet av villkoren övervakas av kolonisationsnämnden.

Hava villkoren icke uppfyllts eller övergår lägenhet, område eller legoområde eller del därav till annan person under den tid, för vilken uppskovet beviljats, eller yppa sig andra skäl, vilka kunna giva anledning till återkallande av beviljat uppskov, skall kolonisationsnämnden göra anmälan därom till landskapsstyrelsen.

I beslut om återkallande av beviljat uppskov skall tillika bestämmas, för vilken tid betalningsfriheten förverkats.

86 §

I 70 § jorddispositions-lagen avsett meddelande till domhavanden i Ålands domsaga översändes av landskapsstyrelsen.

87 §

Debiteringen av de i jorddispositions-lagen avsedda betalningarna till landskapet verkställas av landskapsstyrelsen, som jämväl är uppbördsmyndighet.

Betalningar, som erläggas årligen till landskapet, kommun och penninginrättning, uppbäras i två rater under tiden 1 till 15 juni och 1 till 15 december.

88 §

Då lägenhet, område eller legorätt, som belastas av landskapets, kommuns eller penninginrättnings fordran, till en del eller helt och hållet överlåtes till annan, må landskapsstyrelsen på ansökan av överlåtaren eller mottagaren av överlåtelsen, då fråga är om landskapets fordran, överföra fordran eller, då fråga är om kommuns eller penninginrättnings fordran, berättiga kommunen eller penninginrättningen att överföra fordran till en del eller helt och hållet på mottagaren av överlåtelsen, där fordringens överföring med beaktande av stad-gandena i 1 § jorddispositions-lagen kan anses ändamålsenlig.

Till ovan i 1 mom. nämnda ansökan skall fogas överlåtelsehandling, vari bör ingå mottagarens av överlåtelsen förbindelse om övertagande av ansvaret för fordringen.

Ovan avsedda ansökan skall, där fråga

är om landskapets eller kommuns fordran, inlämnas till vederbörande kolonisationsnämnd, och då fråga är om penninginrättnings fordran, till denna penninginrättning, och dessa skola insända ansökan jämte eget utlåtande till landskapsstyrelsen.

Därest lån uppsäges i fall, som avses i 1 mom., skall tillika fastställas, huruvida till betalning förfallen fordran skall erläggas i en eller flera rater. På det till betalning bestämda kapitalet skall erläggas ränta enligt 6 procent, med undantag för bostads- och tilläggs lån samt i 27 § 3 mom. jorddispositionslagen avsett lån, beträffande vilka iakttages, vad i 63 § 5 mom. sagda lag är stadgat.

Vad ovan i denna paragraf är stadgat, berör i 27 § 3 mom. jorddispositionslagen avsett lån endast försåvitt detta beviljats ur landskapsmedel.

8 kap.

Tryggheten av jorddispositionsåtgärderna

89 §.

Över lägenheter och områden, som äro underkastade i 10 kap. jorddispositionslagen stadgade begränsningar, skall landskapsstyrelsen föra förteckning, ur vilken utdrag över varje lägenhet eller område skall tillsändas vederbörande kolonisationsnämnd och skogsvårdsnämnd.

90 §

Varje i 89 § nämnd myndighet, skall i förteckningen göra anteckningar om beslut, som i stöd av 10 kap. jorddispositionslagen fattats angående i förteckningen upptagna lägenheter och områden, och däri införa för jorddispositionsåtgärdernas trygghet nödiga uppgifter.

Landskapsstyrelsens beslut i ärende, som nämnes i detta kapitel, skall i syfte, varom stadgas i 1 mom. delgivas vederbörande kolonisationsnämnd och skogsvårdsnämnd.

91 §

I 72 § 1 mom. jorddispositionslagen avsett delnings-, överlåtelse- och arrenderingstillstånd meddelas av landskapsstyrelsen.

Tillstånd skall sökas skriftligt. Ansöknin- gen skall inlämnas eller med posten insändas till ordföranden i den kommuns kolonisationsnämnd, där brukningsdelens hushållningscentrum är beläget. Ordföranden i ko-

lonisationsnämnden skall på ansökningen anteckna, när densamma till honom inlämnats eller inkommit samt inom fjorton dagar insända den jämte eget utlåtande till landskapsstyrelsen.

92 §

Tillstånd till försäljning av träd eller till avverkning av träd för försäljning eller eljest för att bortföras från lägenheten skall av ägare av lägenhet eller tillskottsområde, som avses i 72 § jorddispositionslagen, utverkas hos kolonisationsnämnden i den kommun, där brukningsdelens hushållningscentrum är beläget.

Ansökan om tillstånd bör utskrivas på av landskapsstyrelsen fastställd blankett och skall av sökanden eller av honom befullmäktigat ombud i god tid före den tillämnade försäljningen och planerade avverkningen inlämnas till ordföranden i kolonisationsnämnden. Har stämpling redan verkställts, skall till ansökningen fogas i 5 mom. avsett utlåtande av skogsvårdsnämnden.

Då tillstånd till virkesförsäljning eller avverkning sökes, bör vid anfordran utredning företes därom, huru mycket som ännu är obetalt av landskapets, kommuns eller i 28 § jorddispositionslagen avsedd penninginrättnings tillgodohavande, för vilket lägenheten utgör pant.

Ordföranden i kolonisationsnämnd skall med undantag, varom stadgas i 5 mom., tillställa vederbörande skogsvårdsnämnd ansökan om tillstånd inom fjorton dagar efter det den inlämnats till honom, såvida han icke finner nödigt förelägga ansökningen kolonisationsnämnden till behandling.

Verkställes stämpling, innan ansökan om tillstånd göres, skall stämplaren insända stämplingsförteckning till skogsvårdsnämnden för utlåtande i ärendet.

93 §

Sedan skogsvårdsnämnden mottagit i 92 § nämnd ansökan om tillstånd, skall nämnden skyndsamt verkställa stämpling av de träd, som skola avverkas, eller uppdraga detta åt en av nämnden godkänd skogsfackman.

94 §

Skogsvårdsnämnden skall tillse, att den såsom hållbar befunna avverkningsvolymen icke överskrides vid stämpling, eller därest i 73 § 2 mom. jorddispositionslagen nämnda fall är i fråga, att avverkning enligt stämplingen icke beträffande skogsinkomsten och

tillgången till husbehovsvirke medför avbrott, som kan äventyra lägenhetsägarens fortsatta utkomst.

I skogsvårdsnämndens utlåtande bör nämnas, huruvida med anledning av avverkningen skall utföras skogsförbättringsarbeten och forstliga efteråtgärder, rörande vilka stämplaren skall vid behov uppgöra kostnadsförslag. I utlåtandet bör vidare nämnas, huru stor den del av den stämplade virkesmängden är, som anses såsom kapitalavverkning.

95 §

I 92 § 1 mom. nämnt tillstånd beviljas av kolonisationsnämnden, därest fråga är om kapitalavverkning, om ock blott till någon del. I andra fall må ordföranden i kolonisationsnämnden meddela tillstånd. Här avsedda tillstånd beviljas för högst det antal stammar, som stämplats av skogsvårdsnämnden eller av en av nämnden godkänd skogsfackman. Tillstånd må beviljas endast på villkor, att sökanden uppfyller vad i tillståndsbeslutet om användning av virkesförsäljningsmedlen är föreskrivet.

I tillståndsbeslut, som bör utskrivas på av landskapsstyrelsen fastställd blankett, och varav avskrift skall översändas till skogsvårdsnämnden och kolonisationsinspektören, skall bestämmas, att ägaren ofördröjligen bör deponera de i kostnadsförslag enligt 94 § förutsatta medlen i penninginrättning, som godkänts av kolonisationsnämnden. Depositionen göres i lägenhetsägarens namn och på villkor, att medlen få lyftas endast med skogsvårdsnämndens medgivande. Beträffande övriga sådana i 73 § 3 mom. jorddispositionslagen avsedda medel, som ägaren icke är berättigad att obegränsat förfoga över, skall i tillståndsbeslutet intagas villkoret, att medlen ofördröjligen böra erläggas åt kolonisationsnämnden i syfte att nämnden utan särskilt bemyndigande skall vara berättigad att till vederbörande myndighet eller långgivare sända medel, vilka enligt tillståndsbeslutet skola användas till erläggande av landskapets samt i 28 § jorddispositionslagen avsedda penninginrättningar, kommuners eller samfunds tillgodohavanden. Resten av dessa medel skall av kolonisationsnämnden deponeras på lägenhetsägarens namn i penninginrättning, som nämnes i tillståndsbeslutet, för att användas till ändamål, som nämnas i tillståndsbeslutet eller i beslut, som senare utfärdas på grund av

särskild ansökan. Deposition skall göras på villkor, att medel få lyftas endast med kolonisationsnämndens medgivande.

Angående medel, som erhållits genom försäljning av träd från röjningsområde, skall bestämmas, att de i främsta rummet skola användas för erläggande av kostnaderna för planerlig röjning eller andra ändamål, som öka lägenhetens avkastning.

96 §

Avverkning må begynna först sedan tillstånd till försäljning av träd eller till avverkning givits.

Avtal angående försäljning av träd bör göras på av landskapsstyrelsen fastställd blankett, och ett exemplar därav skall inlämnas till kolonisationsnämnden. Försäljningsavtal rörande mindre virkesmängder må med ordförandens i kolonisationsnämnden begivande ingås även muntligt.

Över överlätna virkeskvantiteter bör uppgöras mätbesked, vilket liksom övriga nödiga uppgifter av ägaren ofördröjligen bör inlämnas till kolonisationsnämndens ordförande, som skall överstyra dem samt virkesförsäljningsavtalet till skogsvårdsnämnden.

97 §

Ordföranden i kolonisationsnämnden och skogsvårdsnämnden skola föra förteckning över virkesförsäljnings- och avverknings-tillstånd samt andra omständigheter rörande försäljning och avverkning.

98 §

Föreligger skäl att befara, att träd avverkas eller avverkats utan tillstånd eller utan att i 72 § jorddispositionslagen avsedd stämpling verkställts, skall skogsvårdsnämnden låta av nämnden anställd forstmästare eller skogsvårdsinstruktör verkställa syn för utrönande av, huruvida träd avverkats på ovannämnda sätt och huruvida bedrivande av uthålligt skogsbruk på lägenheten därigenom äventyrats. Landskapsstyrelsen förordnar vid behov annan myndighet än skogsvårdsnämnd att verkställa syn. Meddelande om syn bör, innan den verkställs, alltid göras till ägaren och kolonisationsnämnden, och meddelandet skall, därest skäl icke föreligger att omedelbart företaga syn, göras i brev, som avsändes minst sju dagar före synen. Avskrift av syneinstrumentet bör insändas till kolonisationsnämnden, som

oförd:
jämte
Om
däres
finne
det a
Hav
skall
verkr
Hav
icke
avgiv
samr
tet ti

Ord
för k
mätn
och k
träde
pets
fogas
tokol
ärend
89 §
ter
ovan
av u
I övr
skogs
ning.
An
sedde
ordfö
tre
skaps

Fir
na
eller
kolor
let.
mins
ägare
befar
rör
skall
vård:
skog:
syne:
bör
och,
de i
styre

ofördröjligen skall översända avskriften jämte eget utlåtande till landskapsstyrelsen.

Ombud för kolonisationsnämnden må, därest ordföranden i kolonisationsnämnden finner sådant nödigt, deltaga i verkställandet av i 1 mom. nämnd syn.

Har i 1 mom. nämnd förseelse ägt rum, skall kolonisationsnämnden förbjuda avverkning.

Hava villkoren i tillståndsbeslut i övrigt icke iakttagits, skall kolonisationsnämnden avgiva utlåtande i ärendet och insända det samma ävensom avskrift av tillståndsbeslutet till landskapsstyrelsen.

99 §

Ordföranden i kolonisationsnämnden skall för kolonisationsstyrelsens räkning hos utmätningsman utverka avverkningsförbud och kvarstad på de utan tillstånd avverkade träden, om detta för tryggande av landskapsens fordran är nödigt. Till ansökningen bör fogas utdrag ur kolonisationsnämndens protokoll över behandlingen av avverkningsärendet samt avskrift av utdraget ur den i 89 § nämnda förteckningen, så ock avskrifter av ansökningen och därtill anslutna ovannämnda handlingar, för att på åtgärd av utmätningsmannen tillställas motparten. I övrigt skola gällande stadganden angående skogsinteckning äga motsvarande tillämpning.

Angående ansökan om ovan i 1 mom. avsedda avverkningsförbud och kvarstad skall ordföranden i kolonisationsnämnden inom tre dagar insända meddelande till landskapsstyrelsen.

100 §

Finnes skäl att befara, att den regelbundna skötseln av lägenhet, tillskottsområde eller outbrutet område försumrats, skall kolonisationsnämnden förrätta syn på stället. Om syn skall i brev, som bör avsändas minst sju dagar innan synen verkställs, ägaren alltid underrättas och, försåvitt den befarade försummelsen helt eller delvis berör skog, även skogsvårdsnämnden, som skall förordna forstmästare eller skogsvårdsinstruktör i nämndens tjänst att såsom skogsvårdsnämndens representant deltaga i syneförrättningen. Kolonisationsnämnden bör ofördröjligen insända syneinstrumentet och, om skogsvårdsnämnden avgivit utlåtande i ärendet, detta utlåtande till landskapsstyrelsen.

101 §.

Ägare, som önskar för lägenhet eller tillskottsområde erhålla befrielse från i 10 kap. jorddispositionslagen nämnda begränsningar före utgången av den i 72 § sagda lag avsedda tiden, skall inlämna till landskapsstyrelsen ställd ansökan därom till kolonisationsnämnden i den kommun, där brukningsdelens hushållningscentrum är beläget.

Ordföranden i kolonisationsnämnden skall på ansökningen anteckna, när denna inlämnats till honom. Sedan kolonisationsnämnden, efter att vid behov hava förrättat syn på stället, avgivit utlåtande om ansökningen, skall ordföranden insända den jämte kolonisationsnämndens utlåtande till landskapsstyrelsen.

102 §.

Sedan i 10 kap. jorddispositionslagen stadgade begränsningar underkastad lägenhet eller område införts i jordregistret såsom självständig lägenhet, skall landskapsstyrelsen tillsända domhavanden i Ålands domsaga och vederbörande skogsvårdsnämnd i 74 § 1 mom. sagda lag nämnda meddelanden.

103 §.

För övervakning av de i 10 kap. jorddispositionslagen stadgade begränsningar underkastade lägenheternas och tillskottsområdenas användning skall domhavanden i Ålands domsaga till landskapsstyrelsen inom tid, som stadgas i 15 § lagen den 28 februari 1930 om lagfart och tiden för klander av fastighetsfång (FFS 86/30), insända avskrift av där nämnd förteckning.

9 kap.

Särskilda stadganden

104 §.

Har innehavare eller ägare av lägenhet eller område i avsides belägen eller karg trakt under den i 75 § 2 eller 3 mom. jorddispositionslagen stadgade skattefrihetstiden icke skäligen hunnit utföra nödvändiga röjnings- och byggnadsarbeten, må lantbruksministeriet förlänga skattefrihetstiden för skatt, som utgår till staten, enligt vad där-om är särskilt stadgat.

Landskapsstyrelsen skall åt sökande av i 1 mom. avsedd förlängning av skattefrihetstiden lämna nödig utredning.

105 §.

Ansökan om förlängning av den i 104 § avsedda skattefrihetstiden skall före utgången av sagda tid inlämnas till vederbörande kolonisationsnämnd, som skall översända ansökningen jämte eget utlåtande till landskapsstyrelsen.

106 §.

Har röjning eller bebyggande av lägenhet eller område på sådant sätt, som i planen för anläggning av nylägenhet förutsatts, under skattefrihetstiden utan godtagbart skäl försumrats i betydande mån, må lantbruksministeriet förordna, att skattefriheten beträffande skatt till staten för det innevarande året och de följande åren skall upphöra, enligt vad därom är särskilt stadgat. Likaså må landskapsstyrelsen besluta, att skattefriheten beträffande kommunalskatt på enahanda grunder skall upphöra.

107 §.

Har landskapsstyrelsen förordnat, att skattefrihet skall upphöra, bör landskapsstyrelsen översända meddelande om sitt beslut till vederbörande skattemyndigheter.

108 §.

Ansökan om i 76 § jorddispositionslagen

Mariehamn, den 22 juni 1961.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd HUGO JOHANSSON

Lagberedningssekreterare Rolf Sundman

avsett understöd skall inlämnas till landskapsstyrelsen.

109 §.

Kolonisationsinspektör skall föra förteckning enligt av landskapsstyrelsen fastställt formulär över egendom, som anskaffats åt landskapet för jorddispositionslagens ändamål, och över dess användning i enlighet med sagda lag.

110 §.

Skogsvårdsnämnderna erhålla ersättning ur landskapsmedel för de kostnader, vilka tillskyndats dem av uppdrag enligt jorddispositionslagstiftningen, i enlighet med vad landskapsstyrelsen bestämmer.

111 §.

Ombud för landskapet i jorddispositionsärenden är kolonisationsinspektören, såframt icke landskapsstyrelsen annorlunda förordnar.

Landskapets ombud intager parts ställning vid förfarande, som avses i 46 § jorddispositionslagen.

112 §.

Denna förordning träder omedelbart i kraft och tillämpas på enligt jorddispositionslagen verkställda åtgärder.

Med
cemb
den i
inlösn

Ir

För
hållit
röran
gen b
la be
ning.
så, at
ringe
behar
att fö
och ä
Inl
heter
skola
flere

Så
grun
legot
mest
rum

Fö
rättr
varje
lant
de k
förri
mät
bygg
jord
skic

N:o 21.

LANDSKAPSFÖRORDNING

om inlösen av vissa legoområden i landskommunerna.

Utfärdad, efter inhämtande av Ålandsdelegationens utlåtande,
den 22 juni 1961.

Med stöd av 88 § landskapslagen den 22 december 1959 om inlösen av vissa legoområden i landskommunerna (28/59), nedan kallad inlösningslagen, stadgas:

1 kap.

Inledande åtgärder för inlösningsförfarande

1 §

Förrättningsingenjör skall, sedan han erhållit förordnande att verkställa förrättning rörande inlösen av legoområden, ofördröjligen besluta, vilka inlösningsanspråk som skola behandlas vid samma inlösningsförrättning. Indelningen i förrättningar bör utföras så, att den icke medför olägenhet för regleringen av övriga legoområden, vilka skola behandlas vid skilda förrättningar, och så, att förrättningarna kunna verkställas snabbt och även i övrigt ändamålsenligt.

Inlösningsanspråk rörande sambrukslägenheter, som ägas av en och samma person, skola endast på synnerliga skäl behandlas vid flere än en förrättning.

2 §

Sådana inlösningsförrättningar, vilka på grund av att endast en kort tid återstår av legotiden eller av andra skäl måste anses mest brådskande, böra verkställas i främsta rummet.

3 §

Förrättningsingenjör bör för att erhålla förrättningsnummer insända meddelande om varje inlösningsförrättning till vederbörande lantmäterikontor. Han skall tillika inbegära de kartor och handlingar, vilka behövas vid förrättningen. Åt honora skall även från lantmäterikontoret utgivas erforderliga utdrag ur byggnadsplans- och utpålningsskator samt ur jordregistret. Är med hänsyn till kartans skick en utlåning av dylik karta icke möjlig,

skall åt förrättningsingenjören utgivas för ändamålet lämplig kopia av sådan.

4 §

Förrättningsingenjören bör före första sammanträdet granska inlämnade inlösningsanspråk och till dem anslutna handlingar samt vid behov införskaffa utdrag ur mantalslängden och andra för behandlingen av inlösningsanspråket nödiga handlingar ävensom företaga övriga förberedande åtgärder.

5 §

Utöver vad i 55 § 2 mom. inlösningslagen är stadgat skall förrättningsingenjören om tidpunkten för förrättningens begynnelse särskilt underrätta även vederbörande kommunalstyrelse, när representant för kommunen anses böra vara närvarande vid förrättningen. Förrättningsingenjören bör vidare till förrättningen kalla gode män.

2 kap.

Inlösningsförfarande

6 §

Förrättningsingenjören skall vid första sammanträdet redogöra för möjligheten att framställa inlösningsanspråk under pågående förrättning och för ändamålet tillhandahålla nödiga blanketter. Likaså bör förrättningsingenjören vid första sammanträdet samt under förrättningens olika skeden i huvuddrag redogöra för förrättningens förlopp och för stadgandena rörande de frågor, som äro föremål för behandling.

Har under pågående förrättning framställts inlösningsanspråk, vilket förrättningsmännen beslutat beakta, skall förrättningsingenjören i tillämpliga delar iakttaga vad i 50 § inlösningslagen är stadgat, samt insända ett exemplar av ansökningsskriften till landskapsstyrelsen ävensom sända i 62 § 1 mom. inlösningslagen avsett meddelande.

7 §

Förrättningsingenjören bör, sedan i 62 § 1 mom. inlösningslagen avsett meddelande tillställts domhavanden i domsagan samt nedan i 8 § avsett beslut fattats, inbegära gravationsbevis angående den lägenhet, som inlösningsanspråket avser.

8 §

Efter att på grund av framställt inlösningsanspråk vid behov hava införskaffat utredning angående i 1—3 §§ inlösningslagen nämnda omständigheter och hört sakägarna, skola förrättningsmännen genom beslut fastslå, huruvida i sagda paragrafer stadgade förutsättningar för inlösningsrätt föreligga. Beslutet bör uppläsas vid sammanträdet och därvid meddelas, att missnöjesanmälan kan framställas vid avslutningssammanträdet.

9 §

Har legotagare medelst i 8 § avsett beslut befunnits äga inlösningsrätt, böra förrättningsmännen utreda, vilka ägor legotagaren i stöd av legorätten eller eljest besitter, vem som äger de på legoområdet befintliga byggnaderna, vilka förmåner som tillkomma legotagaren och vilka prestationer som åvila honom gentemot legogivaren samt vad som i övrigt inbegripes i lego- eller besittningsrätten. Likaså bör utredas, huruvida legotagaren på lega utgivit delar av området. Utredningarna böra införas i förrättningsprotokollet. Har legotagaren skriftligt legoavtal, bör avskrift därav fogas till förrättningshandlingarna.

10 §

Förvägras inlösningsrätt, böra förrättningsmännen utröna, huruvida jordägaren och legotagaren i enlighet med 5 § inlösningslagen ingått överenskommelse om legoområdets överlåtande i legotagarens ägo eller jordägarens besittning eller om legoförhållandets fortbestånd. Avskrift av överenskommelsen bör intagas i förrättningshandlingarna.

Förkastas inlösningsanspråk, bör tillika bestämmas, när i 11 § 2 mom. inlösningslagen avsett anspråk bör framställas. Har anspråk framställts inom föreskriven tid eller hava såväl legotagare som jordägare framställt inlösningsanspråk, skall vad i 1 mom. är stadgat äga motsvarande tillämpning.

11 §

I fall, som avses i 52 § 1 mom. inlösningslagen, bör legotagaren skriftligen meddela

kolonisationsnämnden, att han avstår från inlösen av legoområdet. Kolonisationsnämnden skall sända sagda meddelande utan dröjsmål till landskapsstyrelsen.

Till förrättningsmännen må i 1 mom. avsett meddelande göras även muntligen, och det bör därvid antecknas i förrättningsprotokollet.

12 §

Vid planering av område, som skall inlösas, ägornas placering och gränsregleringar samt vid behov även eljest bör syn förrättas på platsen.

13 §

Vid bestämmandet av skogsarealen för odlings-, bostadsodlings- och fiskelägenhet, som skall inlösas, skall vid syn på platsen skogens avkastning uppskattas med beaktande av markens avkastningsförmåga samt trädbeståndets storlek och struktur.

Vid prövning av frågan, huru mycket skogsmark odlingslägenhet enligt 23 § 2 mom. inlösningslagen borde tilldelas, skall virkesförbrukningen på motsvarande förhållanden underkastade livsdugliga brukningsdelar av samma storlek beaktas.

Skogsmark skall såvitt möjligt givas i egentlig skogsmark.

14 §

Såsom lantbruksjord bör anses trädgård, åker, egentlig betesmark och egentlig äng samt såsom för lantbruk lämplig jord annan sådan mark, som med beaktande av förhållandena på orten bör anses odlingsbar.

Som åker räknas jämväl kulturbete.

15 §

Förvandlad åkerareal beräknas beträffande lantbruksjord på basen av det förhållande, vari beskattningsgrunden för ifrågavarande lantbruksjord i kommunen står till beskattningsgrunden för åker av andra klass inom första zonen.

Vid förvandling av för lantbruk lämplig jord beräknas först den beskattningsgrund, enligt vilken jorden skulle beskattas, om den hade bragts i för lantbruksjord ändamålsenligaste kulturart, och därefter förfares såsom i 1 mom. är sagt angående lantbruksjord.

16 §

Odlings-, bostadsodlings- och fiskelägenhet må omfatta högst tre eller, om särskilda skäl det påkalla, och ägornas placering det medger, högst fem skiften. Bostadslägenhet må

omfatta högst två skiften, bostadstomt endast ett skifte.

Vid utflyttning och byte av områden bör färdig åker såvitt möjligt icke tagas i anspråk till bostadstomter.

17 §

Finna förrättningsmännen, att legoområde i enlighet med 19 § inlösningslagen kan inrättas till bostadsodlingslägenhet och att i 24 § 2 mom. inlösningslagen stadgade förutsättningar därtill föreligga, böra de för erhållande av i sagda moment avsett tillstånd till landskapsstyrelsen inlämna nödig utredning i saken.

18 §

Vid prövning av huruvida legotagare i fall, som avses i 6 och 7 §§ inlösningslagen, kan åläggas att flytta annorstädes, bör uppmärksamhet fästas bland annat därvid, att det nya området lantbruks- och för lantbruk lämpliga jord samt skogsmarken med beaktande av trädbeståndets art, storlek och tillväxt i det närmaste motsvara det förra legoområdet och att det nya området läge i förhållande till närmaste plats för försäljning eller inköp av produkter och förnödenheter och avståndet till brygga vid regelbundet trafikerad fartygsled eller väg med regelbunden biltrafik ävensom avståndet till legotagarens fasta arbetsplats samt andra därmed jämförliga omständigheter i det närmaste motsvara de tidigare förhållandena.

19 §

Kan legoområde, som huvudsakligen är avsett för bedrivande av lantbruk, icke såsom sådant eller tillsammans med legotagarens förut till äventyrs tillhöriga områden ombildas till sådan odlings- eller bostadsodlingslägenhet, som i 23 och 24 §§ inlösningslagen är stadgat, och kan sådan lägenhet icke heller enligt sagda lags 19 § bildas, böra förrättningsmännen söka mellan sakägarna åvägabringa överenskommelse om utvidgning av det område, som skall inlösas, försåvitt möjligheter därtill förefinnas. Kan överenskommelse icke fås till stånd inom en av förrättningsmännen utsatt tid, skola dessa avgöra, huruvida inlösningsrätt skall förvägras eller ej eller huruvida av legoområdet, om legotagaren meddelar sig samtycka därtill, skall bildas bostadslägenhet eller -tomt.

20 §

Bildas av legoområde, som är större än bostadsområde, med stöd av 15 § 1 mom. in-

lösningslagen bostadslägenhet eller -tomt, bör legotagarens samtycke antecknas i förrättningsprotokollet, som till denna del bör under-tecknas av honom.

21 §

Plan över område, som skall inlösas, bör, innan området värderas, föreläggas parterna och därvid ävensom i de fall, då inlösningsrätt skulle bli förvägrad, tillfälle beredas dem att vid förrättningen framställa anmärkningar.

Vid föreläggande av i 1 mom. avsedd plan, bör denna för sakägarna angivas på karta och vid behov på marken.

22 §

Utöver vad annorstädes är stadgat om karta, som skall användas vid styckningsförrättning, skall på förrättningskarta vid behov ut sättas legoområde även till den del detta icke kommer att höra till lägenhet, som bildas vid förrättningen. Till denna del böra de olika ägoslagens arealer och övriga nödiga anteckningar införas i värderingsinstrumentet eller i en särskild kartbeskrivning.

Vid förrättningen bör över de av förrättningsmännen fastställda ersättningarna uppgöras värderingsinstrument för varje legoområde, som icke inlöses. Angående värderingsinstrument över utflyttningsekostnader är stadgat i 27 §.

23 §

Förrättningsmännen böra vid behov införskaffa vederbörande kolonisationsnämnds utlåtande därom, huruvida legotagare eller jordägare bör anses vara sådan, att han enligt jorddispositionslagstiftningen kan erhålla jord eller kredit.

24 §

Sedan förrättningsmännen fastställt det område, som skall inlösas, böra de verkställa värdering för fastställande av den i 30 § 1 mom. inlösningslagen avsedda löseskillingen. De olika delarna av egendomen böra därvid värderas skilt för sig, försåvitt det icke på synnerliga skäl är ändamålsenligt att förfara annorlunda, och enligt de sålunda erhållna värdena skall skilt för varje område, som skall inlösas, fastställas ett pris, som motsvarar egendomen i sin helhet.

Skog, som hör till område, vilket skall inlösas, bör uppskattas enligt ändamålsenlig, approximativ taxeringsmetod, därest icke på synnerliga skäl orsak att förfara annorlunda föreligger.

25 §

Förrättningsmännen böra för bestämmande av värdet av förbättringar, som företagits på legoområdet, uppmana legotagaren att inom tid, som utsättes vid förrättningen, anmäla alla de förbättringar han under sin besittningstid företagit på legoområdet eller för vilka rätten till ersättning övergått till honom, samt, för fastställande av värdet av vanhävd, legogivaren att inom samma tid anmäla sådan vanhävd av legoområdet, för vilken legotagaren vore skyldig att erlagga ersättning.

26 §

Vid förrättning bör över legoområden, som skola inlösas, uppgöras värderings- och styckningsinstrument i enlighet med av kolonisationsstyrelsen fastställt formulär. Därav bör för varje inlösningsunderkastat legoområde särskilt framgå, av vilka lägenheter eller områden det är bildat, ägornas arealer enligt ägoslag samt priset för dem och för trädbestånd, byggnader och andra delar av egendomen ävensom totalpriset. Likaså bör av värderings- och styckningsinstrumentet framgå uppgifter om gravationer och servitut samt legoområdet tillkommande rättigheter ävensom ersättningar för förbättringar, vanhävd och annat. Därtill bör för varje legoområde angivas löseskillings slutliga belopp, och huru löseskillingen skall erläggas samt övriga av kolonisationsstyrelsen föreskrivna omständigheter.

Beträffande utdrag ur värderings- och styckningsinstrument skall vad i 198 § lagen om skifte samt i 115 och 116 §§ förordningen om skifte är stadgat äga motsvarande tillämpning. Jämte utdrag skall varje legotagare erhålla kartsnitt.

27 §

Förrättningsmännen böra i fall, som avses i 39 § inlösningslagen, för varje legoområde, som skall utflyttas och i fall, som avses i 40 § sagda lag, för byggnader, som skola flyttas, uppgöra värderingsinstrument, vari bör redogöras för de kostnader, som de olika arbetena medföra, erforderligt nytt byggnadsmaterial och ersättningar, som böra hänföras till utflyttningskostnaderna, samt angivas vem som bör erlagga utflyttningskostnaderna och hur dessa fördelats. Angående uppgörande av värderingsinstrument, erläggande av utflyttningskostnader av landskapsmedel samt återbetalning av dem är i övrigt i tillämpliga

delar gällande, vad om understödande av lantmäteriförrättningar med statens medel är särskilt stadgat.

28 §

Inlöses legoområde enligt förrättningsmännens beslut i legotagarens ägo, böra förrättningsmännen utfärda inlösningsbeslut, vari angives den till inlösen berättigade legotagaren, vilken och vems lägenhet som inlöses eller från vilken och vems lägenhet eller område legoområdets inlösnings sker, littera för den av legoområdet bildade lägenheten samt dess andelstal och mantal, löseskillingen och sättet för dess erläggande samt övriga inlösningsvillkor. Därtill bör i inlösningsbeslutet nämnas, att beslutet på sätt i 80 § inlösningslagen nämnes gällas såsom åtkomsthändelse och utgör full utredning om äganderätten samt att på beslutet grundat fång icke må överklagas. Likaså bör i inlösningsbeslutet nämnas, att området befriats från gravationer.

I 1 mom. nämnda uppgifter böra antecknas i inlösningsbeslutet. Då vid förrättning flera legoområden inlösas, skall anteckning ske särskilt för varje legoområde.

Har huvudsakligen för gårdsbruks- eller fiskeriändamål bildad lägenhet eller område inlösts från jord, som avses i 19 § inlösningslagen, med en avsevärt större areal än det område legotagaren tidigare innehaft, skall i inlösningsbeslutet nämnas, att lägenheten eller området är underställt i 10 kap. jorddispositionslagen den 23 april 1959 (9/59) stadgade begränsningar för jorddispositionsåtgärdernas trygghet.

29 §

Efter sammanträde, som avses i 57 § inlösningslagen, böra förrättningsmännen vidtaga åtgärder för utbrytning av det område, som skall inlösas, eller för dess anslutning till förutvarande lägenhet, försävt sådana icke tidigare verkställda.

30 §

Skall förrättning underställas ägodelningsrättens avgörande, länders i tillämpliga delar till efterrättelse vad om underställande i förordningen om skifte är stadgat. Dock skall förrättningsingenjören inom trettio dagar från avslutningssammanträdet sända förrättningshandlingarna till lantmäterikontoret. Ordföranden i ägodelningsrätten skall tillställa sakägaren rättens utslag inom fyrtiofem dagar från utslaget avkunnande, obe-

roende
slag aHar
trädet
skall
gar f
förrät
toretHar
nom
ninge
nen,
inför
serna
hand
lantrÖ:
skil
lanc
köp
fall
från
ege:
få
tete
om
I
inl
för
slu
erl
,
sk
ne
ut
so

ar
ut

jä
fö
n

roende av huruvida missnöje med rättens utslag anmälts eller icke.

31 §

Har sakägare icke vid avslutningssammanträdet anmält missnöje med förrättningen, skall förrättningsingenjören inom trettio dagar från avslutningssammanträdet insända förrättningshandlingarna till lantmäterikontoret för granskning.

32 §

Hava ändringar företagits i förrättning genom laga kraft vunnit utslag och har förrättningen icke återförvisats till förrättningsmännen, bör förrättningsingenjören ofördröjligen införa de av ändringarna föranledda rättelserna och kompletteringarna i förrättningshandlingarna samt därefter insända dem till lantmäterikontoret.

3 kap.

Finansiering

33 §

Önskar legotagare för erläggande av köpeskilling erhålla jordinköpslån eller anlita landskapets förmedling vid erläggandet av köpe- eller löseskilling, eller önskar han i det fall, att egendom inlösts från landskapet eller från kommun, eller det, att kommun överlåtit egendom genom frivillig överenskommelse, få erlægga löse- eller köpeskillingen i annuiteter, bör han inlämna skriftlig ansökan därom till förrättningsmännen.

Då vid finansiering i de uti 41 § 3 mom. inlösningslagen avsedda fallen landskapets förmedling skall anlitas, bör i inlösningsbeslutet nämnas, att löseskillingen i sin helhet erlägges genom landskapets förmedling.

Ansökan om jordinköpslån eller om landskapets förmedling skall av förrättningsmännen i andra än i 2 mom. nämnda fall jämte utlåtande insändas till landskapsstyrelsen, som avgör ärendet.

Närmare föreskrifter om i 1 mom. avsedda ansökningar och i 3 mom. avsedda utlåtanden utfärdas av landskapsstyrelsen.

34 §

Då landskapets förmedling skall anlitas jämlikt 41 § 3 mom. inlösningslagen, skola förrättningsmännen, sedan de utfärdat inlösningsbeslut, insända meddelande om förmed-

lingen till landskapsstyrelsen för åtgärd, som avses i 48 § 1 mom. nämnda lag.

35 §

Har landskapsstyrelsen eller förrättningsmännen gjort i 48 § 1 mom. inlösningslagen avsett meddelande till domhavanden i Ålands domsaga, skall den, som insänt meddelandet, i det fall att inlösningsanspråket förkastats genom senare givet utslag, som vunnit laga kraft, eller det slutliga beloppet av i sagda paragraf avsedd fordran ändrats på grund av sådant avgörande, meddela detta till nämnda domhavande för anteckning i in-teckningsregistret om att pant- och utbrytningsrätten förfallit eller att fordringens belopp ändrats.

36 §

Förmedlar landskapet köpe- eller löseskilling eller skall denna erläggas åt landskapet i annuiteter, skall av kredittagaren i enlighet med vad landskapsstyrelsen närmare bestämmer tagas förbindelse om återbetalning av fordringen. Beträffande villkoren i förbindelsen gäller i tillämpliga delar vad om jordinköpslån är stadgat.

37 §

Jordinköpslån beviljas och av landskapet förmedlad köpe- eller löseskilling erlægges av medel, som för ändamålet anvisats i landskapets ordinarie inkomst- och utgiftsstat.

38 §

Angående beviljande av kredit åt i 49 § inlösningslagen avsedd jordägare för erläggande av ersättningar och löseskilling, som avses i 30, 31 och 33 §§ sagda lag, samt angående erläggande av dem genom landskapets förmedling skall vad ovan i 33 § 1, 3 och 4 mom. samt 36 och 37 §§ är stadgat om beviljande av kredit åt legotagare för erläggande av löseskilling och om erläggande av löseskilling genom landskapets förmedling äga motsvarande tillämpning.

39 §

Storleken av den ränta, som avses i 45 § 2 mom. inlösningslagen, bestämmes av landskapsstyrelsen.

Räntan räknas från den dag, då inlösningsbeslutet vunnit laga kraft.

40 §

Första raten av annuitet skall erläggas vid den uppbörd, som först följer efter det tre månader förflutit, sedan inlösningsbeslutet vunnit laga kraft.

41 §

Landskapsstyrelsen skall, om köpe- eller löseskillingen är mindre än femtiotusen mark, förordna, huruvida beloppet skall betalas tillbaka på en gång eller vid två eller flera uppbörder. Återbetalningstiden må likväl icke vara längre än fem år.

42 §

Debiteringen av de i inlösningslagen avsedda betalningarna till landskapet verkställs av landskapsstyrelsen, som jämväl är uppbördsmyndighet.

Betalningar, som erläggas årligen, uppbäras i två rater under tiden 1 till 15 juni och 1 till 15 december.

43 §

Vad i 42 § 2 mom. är stadgat om tiderna för uppbörd av betalningar till landskapet skall äga motsvarande tillämpning på uppbörd av löseskillingen för egendom, som inlösts från kommun, och av annuitet av köpeskilling för egendom, som av kommun överlåts genom frivillig överenskommelse.

44 §

Av kredittagare erlagd extraordinarie avkortning skall räknas som avkortning på kapitalfordringen. Genom inbetalning av extraordinarie avkortning befrias den betalningskyldige från avkortning av kapitalet vid lika många uppbörder, som i det betalade beloppet ingår fulla avkortningsrater av kapitalet. Utan avseende å extraordinarie avkortning skola de på det oguldna kapitalet beräknade ränteraterna av avkortningen erläggas under de följande regelbundna uppbördstiderna.

Därest kredittagare vid inbetalning av extraordinarie avkortning meddelar sig önska få förkortning av tiden för erläggandet av fordran, förkortas tiden för erläggandet av fordran med lika många halva år, som i det betalade beloppet ingå närmast följande till betalning förfallande fulla avkortningsrater. Härvid skola de återstående betalningarna vid de följande uppbörderna regelbundet erläggas. Erlägges extraordinarie avkortning likväl med minst en fjärdedel av kapitalets ursprungliga belopp, bör, försåvitt kredittagaren det önskar, utan förkortning av den återstående betalningstiden uppgöras ny beräkning för erläggande av det oguldna kapitalet jämte för detsamma beräknad ränta.

45 §

Angående lättnader i betalningen av jord-

inköpslån samt av köpe- och löseskilling, som avses i 45 och 46 §§ inlösningslagen, är i tillämpliga delar gällande vad i 72 § och 74 § 1 mom. jorddispositionsförordningen är stadgat om beviljande av lättnader.

Såsom i 72 § 1 mom. jorddispositionsförordningen avsedd tidpunkt skall anses den tidpunkt, då inlösningsförrättningen vann laga kraft.

Kredittagare, som önskar erhålla i 1 mom. avsedd lättnad, bör ansöka därom hos kolonisationsnämnden inom i 72 § 5 mom. jorddispositionsförordningen stadgad tid, vid äventyr att rätten till lättnad förverkas. Ansökningen bör av kolonisationsnämnden jämte nämndens utlåtande vidarebefordras till landskapsstyrelsen.

46 §

Den, som önskar erhålla uppskov med betalning av jordinköpslån eller av köpe- eller löseskilling, som avses i 45 eller 46 § inlösningslagen, skall inlämna ansökan därom till vederbörande kolonisationsnämnd, som efter att hava införskaffat till äventyrs nödig tilläggsutredning skall insända handlingarna jämte eget utlåtande till landskapsstyrelsen.

Föreslår kolonisationsnämnden beviljande av uppskov, skall nämnden tillika göra framställning om, för hur lång tid uppskovet borde beviljas och vilka villkor som till äventyrs borde uppställas för varje uppskovsår.

Betalning av fordran uppskjutes på grund av beviljat uppskov till uppbörd, som fastställs i uppskovsbeslutet.

47 §

Angående övervakningen av uppfyllandet av villkoren i samband med beviljat uppskov och om återkallande av uppskov gäller vad i 85 § jorddispositionsförordningen är stadgat.

48 §

I 45 och 46 §§ avsedda lättnader och uppskov må icke beviljas kredittagare, som icke är kreditgill enligt jorddispositionslagen, ej heller i fall, som avses ovan i 41 §.

Angående lättnader i och uppskov med betalningen av lån, som avses i 42 § 2 mom. inlösningslagen, skall vad i jorddispositionsförordningen om dem är stadgat äga motsvarande tillämpning.

49 §

I ersättning för den tunga, som beviljandet av uppskov med betalningen av i 46 § inlösningslagen avsedda annuiteter utgör för

komm
ränte
den
tala
upps.

sedd
skol
söke

Jo

vud:

ga l

till

låtit

stån

and

utd

till

till

inte

sed

sku

skr

kar

uta

ers

vil

an

kö

erl

söl

lös

rä

rä

ur

de

si

ha

ve

fr

er

ö

n

b

7

u

kommun, erlægges åt kommunen årligen i räntegottgörelse ett belopp, som motsvarar den ränta de två största affärsbankerna betala på depositioner med sex månaders uppsägningstid.

4 kap.

Erläggande av pris och ersättning

50 §

Utbetalning av i 69 § inlösningslagen avsedda anskaffningspris och ersättning, som skola betalas genom landskapets förmedling, sökes skriftligen hos landskapsstyrelsen.

Jordöverlåtare skall till sin ansökan i huvudskrift eller officiellt bestyrkt avskrift fogga handlingar, vilka styrka hans äganderätt till den fastighet eller det område, som överlåtit, ämbetsbetyg, varav överlåtarens civilstånd framgår, samt, om överlåtaren är bolag, andelslag, förening eller stiftelse, behörigt utdrag ur vederbörande register. Vidare skall till ansökningen fogas av inteckningshavare till äventyrs lämnade skriftliga samtycken till att priset lyftes. Belastas fastighet av inteckning till säkerhet för innehavarskuld-sedel, tecknas samtycket på originala skuldsedeln, varav officiellt bestyrkt avskrift skall bifogas ansökningen. Önskar överlåtaren, att priset utbetalas utan utredning av sådana fordringar, ersättningar, kostnader och prestationer, för vilka lägenheten utgör underpant i stöd av andra stadganden än stadgandena om ogulden köpeskillning och om vilka utredning icke kan erhållas ur gravationsbeviset, skall till ansökningen ytterligare fogas i 72 § 2 mom. inlösningslagen åsyftad förbindelse.

Ansökan om ersättning för förlust av legorätt, ständig besittningsrätt eller annan sådan rätt samt innehavare av rätt till sytning och underhåll tillkommande rätt skall åtföljas av den handling, på vilken nämnda rätt grundar sig, samt ämbetsbetyg, som utvisar rättsinnehavarens civilstånd. Av ansökan för innehavare av rätt till sytning eller underhåll bör framgå, huruvida han önskar utfå ersättningen kvartalsvis eller i ett för allt.

Vid behov skall företes utredning om lösöreinteckningar i överlåtna eller inlösta byggnader samt om inteckningar i legorätt och byggnader på legoområde.

Innehavare av panträtt, som avses i 70 och 71 §§ inlösningslagen, skall, om han önskar utfå sin fordran ur anskaffningspriset eller

ersättningen, tillstå landskapsstyrelsen den handling, varpå hans fordran grundar sig.

51 §

På anskaffningspris och ersättningar, som betalas genom landskapets förmedling, erlægges från och med den tidpunkt, som avses i 69 § 2 mom. inlösningslagen, samma ränta som de två största affärsbankerna betala på depositioner med sex månaders uppsägningstid.

Räntan utbetalas i samband med anskaffningspris och ersättning.

52 §

Befrias stomlägenheten från ansvarighet för rätt till sytning eller underhåll, som avses i 63 § 1 mom. 2 punkten inlösningslagen, erlägger landskapsstyrelsen till rättsinnehavaren av landskapsmedel ersättning i penningar, antingen kvartalsvis i förskott, räknat från den tidpunkt, då köpet ingicks, eller inlösningsägede rum, så länge han lever, till det belopp, vartill årsinkomsten av rättigheten värderats, eller, om rättsinnehavaren i ansökan, som avses i 50 § 3 mom. denna förordning, det yrkar, ersättning i ett för allt, motsvarande rättighetens kapitalvärde.

Det belopp, som förfaller till betalning av kvartalsvis utgående ersättning, skall höjas eller sänkas med lika många tiotal procent som det senast före förfallodagen uträknade partiprisindexet för inhemska varor med fulla tiotal procent över- eller understiger index vid den tidpunkt, då köpet ingicks eller inlösningsägede rum.

53 §

Annat än till högst etthundratusen mark uppgående anskaffningspris för i sin helhet köpt eller inlöst lägenhet ävensom anskaffningspris för gemensamt område för lägenheter må erläggas till den därtill berättigade utan utredning om de gravationer, för vilka anskaffningspriset enligt stadgandena i 7 kap. inlösningslagen häftar.

54 §

Anskaffningspris må icke befrias från ansvarighet för sådana i 70 § 1 mom. inlösningslagen avsedda utlagor, fordringar, rätt att uppbära viss avkomst i penningar eller varor, ersättningar eller kostnader, för vilka den fastighet är underpant, från vilken ifrågasvarande lägenhet är utbruten eller området inlöst eller överlåtet, förrän innehavaren av panträtten beretts tillfälle att yttra sig i ären-

det. Fattas beslut om att anskaffningspriset skall befrias från ifrågavarande ansvarighet, skall beslutet delgivas innehavaren av pant-rätten såsom om delgivning av skriftlig stämning är stadgat.

5 kap.

Särskilda stadganden

55 §

Sedan område på grund av framställt inlösningsanspråk eller frivillig överlåtelse utbrutits till självständig lägenhet och anteckning om utbrytningen införts i jordregistret, skall lantmäterikontoret till landskapsstyrelsen insända utdrag ur styckningsinstrumentet eller motsvarande handling. Sedan utdraget inkommit, skall landskapsstyrelsen till domhavanden i Ålands domsaga översända sådant meddelande, som avses i 48 § 1 mom., 62 § 5 mom. och i 67 § 5 mom. inlösningslagen.

56 §

Är lägenhet eller område jämlikt inlösningsbeslutet underkastad i 10 kap. jorddispositionslagen stadgade begränsningar, skola förrättningsmännen göra anmälan därom till landskapsstyrelsen så snart inlösningsförrättningen vunnit laga kraft.

Den i 72 § 3 mom. jorddispositionslagen stadgade terminen på tjugo år räknas från den dag, då inlösningsförrättningen vann laga kraft.

57 §

Önskar jordägare eller legotagare i fall, som avses i 77 § inlösningslagen, att över-

Mariehamn, den 22 juni 1961.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd HUGO JOHANSSON

Lagberedningssekreterare Rolf Sundman

låtelseavtal skall upptagas till i nämnda lag föreskriven behandling, bör han framställa sådant yrkande senast vid den i sagda paragraf avsedda lantmäteriförrättningens första sammanträde. Senare vid förrättningen framställt yrkande må beaktas endast på synnerliga skäl och om det kan ske utan men för förrättningen.

58 §

Vad i 83 § inlösningslagen är stadgat om landskapets stödåtgärder i enlighet med kolonisationslagstiftningen äger tillämpning endast i det fall att mottagaren av inlöst lägenhet eller område är kreditgill enligt jorddispositionslagen.

59 §

Sedan ärende rörande inlösen av legoområde i landskommun, vilket är anhängigt när inlösningslagen träder i kraft, blivit slutligt avgjort så, att legotagaren icke beviljats inlösningsrätt, skall vederbörande förrättningsingenjör anmäla ärendet till landskapsstyrelsen, som, för att ärendet skall bli behandlat enligt inlösningslagen, därom skall underätta förrättningsingenjören på det område, inom vars verksamhetsområde legoområdet är beläget.

60 §

Närmare bestämmelser angående verkställighet och tillämpning av denna förordning utfärdas av landskapsstyrelsen.

61 §

Denna förordning äger tillämpning från och med den 1 januari 1961.

N:o 22.

LANDSKAPSFÖRORDNING

om jorddispositionslån.

Utfärdad, efter inhämtande av Ålandsdelegationens utlåtande,
den 22 juni 1961.

Med stöd av 24 § landskapslagen den 23 april 1959 om jorddispositionslån (11/59) stadgas:

1 §.

Lån, som nämnas i 27 § landskapslagen den 23 april 1959 om disposition av jord (9/59), nedan kallad jorddispositionslagen, utgivas genom förmedling av de penninginrättningar, som nämnas i 20 § landskapslagen om jorddispositionslån (11/59), vilken i denna förordning benämnes länelagen.

I 27 § 3 mom. jorddispositionslagen avsett lån och på synnerliga skäl även annat lån må utgivas direkt ur landskapsmedel.

2 §.

Jordinköpslån må utgå med högst 75 procent av köpeskillingen för lägenhet eller område. För inköp av lägenhet eller område utan byggnader må jordinköpslånet på synnerliga skäl likväl utgå med högst 90 procent av köpeskillingen. Skulle för lägenhet eller område komma att utgå högre än gängse pris på orten, må jordinköpslån icke beviljas.

Jordinköpslån må likväl endast på synnerliga skäl beviljas för inköp av bebyggd bostadslägenhet eller -tomt.

3 §.

Förutsättning för beviljande av syskonandelslån är, att sökandens andel tillsammans med en eller flere av de andelar, vilka skola inlösas, och annan jord, som sökanden till äventyrs äger, bildar en lägenhet, jämförlig med minst en bostadsodlings- eller fiskelägenhet.

Vad i 1 mom. är sagt, skall äga motsvarande tillämpning på jordinköpslån, som avses i 27 § 2 mom. jorddispositionslagen, med beaktande likväl av, att det icke fordras att sökanden redan äger andel uti ifrågavarande lägenhet.

Syskonandelslån och i 2 mom. avsett jordinköpslån må utgå med högst 90 procent av köpeskillingen för den andel, som skall inlösas. Skulle för andel komma att utgå högre än

gängse pris på orten, må syskonandelslån icke beviljas.

4 §.

Byggnadslån må utgå med högst 75 procent av det godkända kostnadsförslaget.

5 §.

För finansiering av i 27 § 1 mom. 4 och 5 punkterna jorddispositionslagen avsedda byggnadsarbeten och i 9 punkten avsedd elektrifiering må bostads-, byggnads- och tilläggs lån och i sagda paragrafs 3 mom. avsett lån samt elektrifieringslån beviljas arrendator endast i det fall, att fråga är om hans egna byggnader och att av arrendetiden vid lånets beviljande återstår minst 25 år samt att arrenderätten, om arrendeområdet är arrenderat av annan än landskapet, utan jordägarens hörande kan överlåtas till tredje man.

6 §.

Lösörelån må beviljas för anskaffning av nödvändiga levande och döda lantbruksinventarier, utsäde, gödselämnen och jordbrukskalk åt dem, som erhållit odlings-, bostadsodlings- eller fiskelägenhet eller lägenhet, som genom tilldelning av tillskottsområde ombildats till sådan lägenhet, och för anskaffning av levande lantbruksinventarier åt dem, som erhållit bostadslägenhet, samt för anskaffning av fiskerilösöre åt dem, som erhållit fiskelägenhet, och på synnerliga skäl åt dem, som erhållit annan kolonisationslägenhet, ävensom åt ägare av lägenheter, som äro jämförliga med dessa.

7 §.

Elektrifieringslån för erläggande av andels- och anslutningsavgifter och för tecknande av aktier, vilka berättiga till erhållande av elektrisk ström, må utgå med högst 75 procent av det belopp, som motsvarar avgifterna och aktiernas pris, eller, om vägande sociala skäl det påkalla, med högst 100 procent, samt för uppförande av nödiga anläggningar för an-

skaffning och distribution av elektrisk ström med högst 75 procent av det godkända kostnadsförslagets belopp.

8 §.

Röjningslån för röjning av odlingar, beteslån för anläggande av kulturbete och grundförbättringslån för torrlägningsarbeten samt för arbeten, som avses i 42 § jorddispositionsförordningen, ävensom väglån för byggande av väg må utgå med högst 75 procent av de godtagbara kostnaderna.

Grundförbättringslån för täckdikningsarbeten må utgå med högst 50 procent av de godtagbara kostnaderna. Lånet må beviljas endast sådant företag, där plan uppgjorts och godkänts på sätt i 41 § 2 mom. jorddispositionsförordningen är stadgat.

Grundförbättringslån må jämväl beviljas ägare av lägenheter, som äro jämförliga med kolonisationslägenheter.

9 §.

Beviljas lån och understöd eller premie för samma ändamål, må lånets, understödets och premiens sammanlagda belopp i fråga om täckdikningsarbeten stiga till högst 75 procent samt i fråga om byggnadsarbeten, anläggande av kulturbete och arbeten, som avses i 42 § jorddispositionsförordningen, till högst 90 procent av de godtagbara kostnaderna samt i fråga om övriga arbeten till högst de godtagbara kostnadernas belopp.

10 §.

En och samma person må beviljas lån endast från en penninginrättning, såframt icke landskapsstyrelsen annorlunda besluter.

11 §.

Penninginrättningarna tillkomma för skötseln av ur statsmedel beviljade bostads- och byggnadslån samt lån, som skola återbetalas med minst 10 procents annuiteter, i förvaltningsarvode 0,75 procent om året, för skötseln av i 27 § 1 mom. 4 punkten jorddispositionslagen avsedda tilläggs lån 0,3 procent samt för skötseln av andra lån 0,5 procent om året. Arvodet utbetalas kvartalsvis på det belopp till betalning icke förfallen kredit, som penninginrättningarna hade utestående hos kredittagarna vid utgången av föregående kvartal. Förvaltningsarvode erlägges likväl icke för lån, som avses i 27 § 3 mom. jorddispositionslagen.

Angående erläggandet av förvaltningsarvode besluter landskapsstyrelsen.

12 §.

Hava gällande stadganden, bestämmelser eller anvisningar icke iakttagits i låneverksamheten, må landskapsstyrelsen besluta, att i 11 § avsett förvaltningsarvode helt eller till en del icke erlägges åt penninginrättning eller, om arvode redan erlagts, återindrives till landskapet.

13 §.

Ansökningar om jorddispositions lån skall penninginrättning översända till vederbörande kolonisationsnämnd, som insänder dem jämte eget utlåtande till landskapsstyrelsen.

14 §.

Lån, som avses i 27 § 3 mom. jorddispositions lagen, må icke beviljas så, att landskapet ansvarar för en del av lånet.

15 §.

Sedan besittningsavtal upphört att gälla, må ansvarigheten för lån, vilket beviljats den som ingått avtalet, ifall lånet icke kunnat uttagas ur ersättning för förbättringar, som avses i 46 § jorddispositions lagen, eller på annat sätt indrivivas, medels beslut av landskapsstyrelsen påföras landskapet, försåvitt gällande stadganden, bestämmelser och anvisningar böra anses hava blivit iakttagna vid beviljandet och utbetalningen av lånet samt vid övervakningen av lånemedlens användning samt, då fråga är om lösorelån, försåvitt kredittagare dessutom med äganderätt övertagit det lösöre, för vars anskaffning lånet beviljats, och lösöret blivit övertört till den lägenhet kredittagaren besitter.

16 §.

Lån, som beviljats på villkor att det lägges till lägenhetens eller områdets pris, må läggas till priset, även om de förutsättningar, som enligt 15 § skola föreligga för att ansvarigheten för lånet skall kunna åvälvas landskapet, icke äro för handen, såframt det icke kan anses, att indrivningen av landskapets fordran genom tillägget till priset äventyras.

17 §.

Vid beviljandet av lån på villkor, att det lägges till lägenhetens eller områdets pris, skall lånets belopp utgöra högst 90 procent av lägenhetens eller områdets värde, då lägenheten eller området utgör pant för lånet, såframt icke låntagaren utöver denna säkerhet erbjuder annan godtagbar säkerhet.

Röjning
grundfö
§ 1 mon
sett till
mom. a
utbetal
hand sc
tet fort
utbetal
tidigare
likväl
godtagl
Då e
skott u

Har
förord
positic
komm
medel
motsv
uppbä
ränta
depos
tid.
Lar
det a

La
penn
lager
verk
Ko
skap
verk
i en
mar

L
gåtl
fast
ska
anr
F
fär
het
ing
uts
säl
sk

18 §.

Röjnings-, byggnads-, bostads-, betes-, grundförbättrings- och väglån ävensom i 27 § 1 mom. 4 punkten jorddispositionslagen avsett tillägglån och i samma paragrafs 3 mom. avsett av landskapsmedel beviljat lån utbetalas åt låntagaren i flere rater efter hand som det med lånemedlen utförda arbetet fortskrider. Förutsättning för att rat skall utbetalas är, att det arbete, som motsvarar tidigare lyft rat, blivit utfört. Sista raten må likväl icke utbetalas, förrän arbetet är på godtagbart sätt slutfört.

Då arbete påbörjas, må låntagaren i förskott utfå högst en fjärdedel av lånets belopp.

19 §.

Har kommun för långivning enligt denna förordning på villkor, som gälla för jorddispositions-lån, använt egna medel, erlagges åt kommunen årligen av kolonisationsfondens medel räntegottgörelse till ett belopp, som motsvarar skillnaden mellan den ränta, som uppbäres för jorddispositions-lån, och den ränta de två största affärsbankerna betala på depositioner med sex månaders uppsägnings-tid.

Landskapsstyrelsen besluter om erläggandet av räntegottgörelse.

20 §.

Landskapsstyrelsen äger befogenhet att i de penninginrättningar, som nämnas i 20 § lånelagen, låta verkställa granskning av låneverksamheten enligt sagda lag.

Kolonisationsinspektören eller av landskapsstyrelsen förordnad annan person skall verkställa granskningar i kolonisationsnämnd i enlighet med vad landskapsstyrelsen närmare bestämmer.

21 §.

Lån, vilka beviljas annan än den, som ingått besittningsavtal, givas mot säkerhet i fastighet, eller, i enlighet med vad landskapsstyrelsen närmare bestämmer, även mot annan godtagbar säkerhet.

På landskapsstyrelsen ankommer att utfärda närmare anvisningar angående säkerhet för lån, vilka skola beviljas person, som ingått besittningsavtal, för anskaffning av utsäde, gödselämnen och jordbrukskalk samt skola beviljas för uppförande av byggnader.

22 §.

Angående sökande av lån och den utred-

ning, som skall åtfölja ansökan, samt angående övervakningen av lånemedlens användning och fullgörandet av lånevillkoren utfärdas närmare bestämmelser av landskapsstyrelsen.

23 §.

Av jorddispositionsmedel till penninginrättningar beviljade lån utbetalas efter hand som medel behövas för utbetalning av de genom penninginrättningarnas förmedling utgivna lånen till låntagarna på sätt landskapsstyrelsen närmare bestämmer.

24 §.

I 27 § 3 mom. jorddispositions-lagen avsett lån, som beviljats under den tid besittningsavtal varit i kraft, äger i 62 § 3 mom. sagda lag nämnd förmånsrätt endast i det fall:

- 1) att lånet beviljats direkt ur jorddispositionsmedel;
- 2) att, då penninginrättning, som nämnes i 20 § lånelagen, beviljat lånet av medel, som den erhållit ur jorddispositionsmedel enligt landskapsstyrelsens beslut om lånets beviljande; eller
- 3) att landskapsstyrelsen som sådant lån godkänt annat än i 1 eller 2 punkten avsett lån.

För att i 1 mom. 2 och 3 punkterna avsedda lån skola äga förmånsrätt i enlighet med sagda moment, fordras vidare, att i nämnda punkter avsett beslut eller godkännande antecknats i skuldsedeln.

Få lån, som avses i 27 § 3 mom. jorddispositions-lagen, må stadgandena i lånelagens 8 § 2 mom. tillämpas endast i det fall, att i fråga om lånet iakttagits vad i 1 och 2 mom. av denna paragraf är stadgat.

I 1 mom. 3 punkten avsett lån må godkännas såsom i 27 § 3 mom. jorddispositions-lagen omförmäلت lån endast i det fall, att lånets ränta och övriga lånevillkor prövas skäligen. Är lånet beviljat av annan än kreditanstalt eller kommun, bör i den skuldsedel, som uppgjorts beträffande lånet, dessutom ingå bestämmelse om att, såframt icke minst tio år förflutit sedan lånet beviljades, lånet icke kan uppsägas till betalning från långivarens sida i annat fall än att låntagaren uraktlåtit att avtalsenligt sköta lånet.

25 §.

Erlägges icke ränta, avkortning eller annuitet på lånet på utsatt tid, må av låntagaren i straffränta på det oguldna kapitalet uppbäras högst 2 procent om året från och

med förfallodagen till dess den försenade betalningen blivit till fullo erlagd.

26 §.

Då besittningsavtal upphör, är lånet utan uppsägning förfallet till betalning, räknat från den dag, då i 46 § 1 mom. jorddispositionslagen avsedd överenskommelse blivit godkänd av landskapsstyrelsen eller landskapsstyrelsens beslut rörande i sagda paragrafs 2 mom. avsedd fastställelse av ersättning vunnit laga kraft.

27 §.

Lån må uppsägas att omedelbart återbetalas i sin helhet eller till någon del:

1) om betalningen av ränta, avkortning eller annuitet icke sker inom trettio dagar från förfallodagen;

2) om från den lägenhet, för vilken lån beviljats, utan att stämpling verkställts på åtgärd av skogsvårdsnämnden eller av skogs-fackman, som av nämnden godkänts, säljes eller eljest för bortförande från lägenheten avverkas träd;

3) om säkerheten till följd av vanvård eller av annat skäl nedgått i värde, så, att den obetalda delen av lånekapitalet överstiger det belopp, som med beaktande av säkerhetens värde skulle kunna beviljas i lån, och gäldenären icke på anmodan ställer av långivaren godkänd tillräcklig ny eller ytterligare säkerhet;

4) om byggnaderna på den lägenhet, som utgör säkerhet, icke brandförsäkras till fulla värdet i inhemsk brandförsäkringsanstalt eller om gäldenären icke inom tid, som bestäms av långivaren, för denna företer utredning om att brandförsäkringen är i kraft;

5) om gäldenären hemlighållit på beviljandet av lånet inverkan omständigheter eller lämnat vilseledande uppgifter;

6) om lånemedel användas för andra ändamål än för vilka lånet beviljats eller om vid lånets beviljande förelagda åligganden icke utföras i enlighet med av landskapsstyrelsen utfärdade anvisningar inom utsatt tid;

7) om gäldenären eller löftesman försättes i konkurs eller söker ackord eller om löftesman dör och gäldenären icke på anmodan ställer av långivaren godkänd tillräcklig ny eller ytterligare säkerhet; eller

8) om gäldenären icke utlämnar åtkomsthandlingarna rörande sin lägenhet för utverkande av lagfart eller inteckning.

Är lägenhet, för vilken lån beviljats, underkastad sådana begränsningar, som avses i 72 § jorddispositionslagen, skall i stället för 1 mom. 2 punkten likväl tillämpas vad i sagda paragraf är sagt.

28 §.

Har lån uppsagts eller i fall, som avses i 26 § förfallit till betalning, utgår på lånet 6 procents ränta från uppsägningdagen eller den tidpunkt, då besittningsavtalet upphörde, med undantag för bostads- och tilläggs lån samt i 27 § 3 mom. jorddispositionslagen avsett lån, på vilka skall tillämpas vad i 63 § 5 mom. sagda lag är stadgat.

Då besittningsavtal upphört, må dock icke ränta, som avses i 1 mom. eller som bestämts av landskapsstyrelsen med stöd av 63 § 5 mom. jorddispositionslagen, uppbäras på den del av lånet, till vars betalning använts i 46 § sagda lag avsedd ersättning för förbättringar.

29 §.

Vad ovan i 25—28 §§ samt i 88 § jorddispositionsförordningen är stadgat skall intagas såsom lånevillkor i den skuldsedel, som upprättas med låntagaren. Det är dock icke nödigt att i fråga om lösöre-, betes- eller elektrifieringslån eller sådana lån, som beviljats för anskaffning och bebyggande av bostadstomt, i 27 § 1 mom. 2 punkten nämnt villkor intages såsom lånevillkor. I skuldsedeln skall jämväl intagas bestämmelse om att skuldsedel, som till äventyrs pantsatts såsom säkerhet för lånet skall anses omedelbart förfallen till betalning oberoende av däri möjligen fastställd uppsägnings- eller betalningstid, då omslagsskuldsedeln är förfallen till betalning, försävtitt betalning på grund av den pantsatta skuldsedeln kan fordras av gäldenären.

Vid långivning enligt jorddispositionslagstiftningen skola användas av landskapsstyrelsen godkända skuldsedelblanketter.

30 §.

Beslut, varigenom landskapsstyrelsen uppsagt lån, må icke överklagas.

Närme
het och
färdas v

Marie

31 §.

Närmare anvisningar angående verkställighet och tillämpning av denna förordning utfärdas vid behov av landskapsstyrelsen.

32 §.

Denna förordning äger tillämpning från och med den 1 januari 1959.

Mariehamn, den 22 juni 1961.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd HUGO JOHANSSON

Lagberedningssekreterare Rolf Sundman

Å

19

In

st

h
l
s
r
c
l
c